

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ІНСТИТУТ ПРАВА**

Кафедра адміністративно-правових дисциплін

Кафедра господарсько-правових дисциплін

Кафедра загально-правових дисциплін

Кафедра кримінально-правових дисциплін

Кафедра цивільно-правових дисциплін

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ

**(комплексний атестаційний екзамен з навчальних дисциплін:
«Конституційне право України» (ОК 9); «Трудове право України»
(ОК 19); «Кримінальне право України» (ОК 24); «Цивільне право України»
(ОК 25); «Адміністративне судочинство України» (ОК 30);)**

назва освітньої програми

Освітньо-професійна програма «Право»

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

код та назва галузі (галузей) знань

08 Право

код та назва спеціальності

081 Право

вид дисципліни

ОК 41

мова викладання

українська

Львів
2024

Програма атестації розглянута на засіданнях кафедр Інституту права:

- кафедра адміністративно-правових дисциплін – протокол від 07.02.2024 № 10;
- кафедра господарсько-правових дисциплін – протокол від 29.01.2024 № 117;
- кафедра загально-правових дисциплін – протокол від 07.02.2024 № 8;
- кафедра кримінально-правових дисциплін – протокол від 30.01.2024 № 10;
- кафедра цивільно-правових дисциплін – протокол від 31.01.2024 № 10.

Програма атестації схвалена вченою радою Інституту права ЛьвДУВС – протокол від 12.02.2024 № 6.

Програма атестації затверджена на засіданні Науково-методичної ради ЛьвДУВС – протокол від 20.02.2024 № 8.

РОЗРОБНИКИ:

КРАСНИЦЬКИЙ І., директор Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., професор.

ПАРАСЮК Н., заступник директора Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент.

ПОТЛАНЬ О., начальник навчального відділу Інституту права ЛьвДУВС.

КОВАЛІВ М., завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., професор.

ЯРЕМА О., доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент.

ГАВРИЛЬЦІВ М., доцент кафедри загально-правових дисциплін Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент.

БУТИНСЬКА Р.Я., доцент кафедри господарсько-правових дисциплін Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент.

МАЙКУТ Х., професор кафедри цивільно-правових дисциплін Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент.

ВОВК М., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Інституту права ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент.

Програма атестації (комплексного атестаційного екзамену з навчальних дисциплін: «Конституційне право України» (ОК 9); «Трудове право України» (ОК 19) «Кримінальне право України» (ОК 24); «Цивільне право України» (ОК 25); «Адміністративне судочинство України» (ОК 30); за Освітньо-професійною програмою «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», для здобувачів вищої освіти Інституту права та ЦПОДЗН. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2024. 98 с.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Відповідно до Освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право, яка затверджена зі змінами ухвалою Вченої ради від 29.11.2023 (протокол № 5) та введена в дію наказом ЛьвДУВС від 01.12.2023 № 442, атестація здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом та проводиться у формі комплексного атестаційного екзамену.

1.2 Цією Програмою регламентовано порядок проведення атестації у формі комплексного атестаційного екзамену (далі – атестація) для здобувачів вищої освіти Інституту права та ЦПОДЗН, які навчаються за Освітньо-професійною програмою «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право.

1.3 Метою атестації є встановлення відповідності рівня освітньої та кваліфікаційної підготовки здобувача освітнього ступеня бакалавр програмним результатам навчання, які передбачено Освітньо-професійною програмою «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

1.4 Завданнями атестації є

- контроль та оцінка рівня знань, отриманих здобувачем вищої освіти протягом навчання із зазначених навчальних дисциплін, а також вміння їх використовувати у процесі аналізу правових явищ та у практичній діяльності;
- виявлення навичок вирішення практичних задач, конкретного аналізу проблемних ситуацій, що мають правове значення;
- виявлення здобувачем вищої освіти уміння самостійно, логічно й послідовно висловлювати свої юридичні переконання, здійснювати самоконтроль та критично оцінювати власні знання і навички.

1.5 Атестація здійснюється відкрито і гласно після виконання здобувачами вищої освіти індивідуального навчального плану у повному обсязі.

Атестація здійснюється екзаменаційною комісією (далі – ЕК) відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ЛьвДУВС.

Атестація проводиться у формі усного екзамену. Засобами контролю є білети, які складаються з п'яти теоретичних питань, що охоплюють такі навчальні дисципліни: «Конституційне право України» (ОК 9); «Трудове право України» (ОК 19); «Кримінальне право України» (ОК 24); «Цивільне право України» (ОК 25); «Адміністративне судочинство України» (ОК 30).

Білети схвалюються рішенням кафедр Інституту права та затверджуються рішенням вченої ради Інституту права ЛьвДУВС.

1.6 Для підготовки до усної відповіді здобувач вищої освіти може користуватися цією Програмою атестації.

Після завершення часу підготовки, ЕК запрошує здобувача вищої освіти для усної відповіді.

Члени ЕК можуть задавати йому додаткові питання в обсязі навчального матеріалу, який виноситься на комплексний атестаційний екзаме́н. Перебивати в цьому випадку здобувача вищої освіти, який складає екзаме́н, не

рекомендується, за винятком випадків, коли здобувач вищої освіти відповідає не на запитання екзаменатора. Задавати навідні запитання не дозволяється.

1.7 Відповідь здобувача вищої освіти на кожне із п'яти питань є обов'язковою.

Відсутність відповіді принаймні на одне із питань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за екзамен загалом.

Підсумкова оцінка комплексного атестаційного екзамену визначається як середня з позитивних оцінок за кожне питання екзаменаційного білету.

Підсумкова оцінка виставляється за стобальною шкалою, яка переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до таблиці ЄКТС, що є частиною Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

1.8 У процесі складання комплексного атестаційного екзамену (ОК 41) передбачається:

набуття таких загальних компетентностей:

- ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8 – Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 10 – Здатність діяти на основі етичних та національно-патріотичних міркувань (мотивів).

набуття таких спеціальних компетентностей:

- СК 5 – Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
- СК 7 – Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК 8 – Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
- СК 12 – Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
- СК 13 – Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

набуття таких програмних результатів навчання:

- ПРН 1 – Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН 5 – Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6 – Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 11 – Мати базові навички риторики.
- ПРН 12 – Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

– ПРН 18 – Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

– ПРН 19 – Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

– ПРН 20 – Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

1.9. Перелік знань та умінь, якими повинен володіти здобувач вищої освіти для успішного складання атестації:

1.9.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право України» (ОК 9) здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

–основні категорії, поняття та їх визначення навчальної дисципліни «Конституційне право України»;

–відносини, що становлять предмет правового регулювання Конституційного права України як галузі права та його структуру;

–особливості норм та інститутів Конституційного права України;джерела конституційного права та особливості правового регулювання окремих видів конституційних правовідносин;

–основи теорії конституції та конституціоналізму;

–зміст та систему правового статусу людини і громадянина в Україні; основи парламентаризму;

–зміст конституційно-правової системи організації та функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні;

–основи територіальної організації України.

вміти:

–давати юридичну оцінку конституційним правовідносинам;

–правильно оцінювати сутність та зміст конкретних конституційно-правових відносин;

–орієнтуватися в чинному конституційному законодавстві України, в тому числі на рівні міжнародних договорів, актів Конституційного Суду України та відповідних підзаконних нормативно-правових актів;

–застосовувати необхідні конституційно-правові акти у практичній юридичній діяльності;

–складати документи, що опосередковують реалізацію конституційних прав громадян;

–правильно застосовувати набуті теоретичні знання та норми чинного конституційного законодавства України при вирішенні конкретних справ, формувати власну точку зору з конституційно-правових проблем;

–узагальнювати практику застосування чинного конституційного законодавства України.

1.9.2. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Трудове право України» (ОК 19) здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- основні засади трудового права як галузі права;
- основи функціонування системи соціального діалогу;
- поняття, види, зміст та значення трудового договору;
- правове регулювання інститутів трудового права;
- порядок вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів;
- рішення Конституційного Суду України, за допомогою яких можна тлумачити трудове законодавство;
- значення рішень Європейського Суду з прав людини для тлумачення норм трудового права;
- судові роз'яснення з питань застосування норм трудового законодавства України;
- нормативні та доктринальні визначення понять трудового права;
- позицію судової практики стосовно питань застосування трудового законодавства.

вміти:

- застосовувати та тлумачити трудове законодавство у своїй практичній діяльності, належно володіючи при цьому категоріями та поняттями трудового права;
- застосовувати рішення Конституційного Суду України для тлумачення норм трудового права;
- обчислювати строки в трудовому праві;
- вміти у належній формі викласти результати проведеної роботи : скласти проект рішення чи відповіді відповідного державного органу, заяви громадян тощо;
- аналізувати та узагальнювати судову практику з тим, щоб використовувати набуті знання у професійному правозастосуванні.

1.9.3 У результаті вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (ОК 24) здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- систему Загальної і Особливої частини Кримінального кодексу України та кримінального права України;
- зміст інститутів Загальної і Особливої частини кримінального права України та їх взаємозв'язок;
- зміст ознак складів конкретних кримінальних правопорушень, відповідальність за вчинення яких передбачена статтями Особливої частини Кримінального кодексу України;
- роз'яснення судової практики з питань застосування норм КК України;
- нормативні визначення основних понять, які знаходяться в Загальній та Особливій частині Кримінального кодексу України;
- наукові визначення кримінально-правових понять, які не мають нормативного закріплення, але вживаються в КК України;

вміти:

- тлумачити положення Кримінального кодексу України належно володіючи при цьому кримінально-правовими категоріями та поняттями;

- вирішувати питання про кримінальну протиправність, караність та інші кримінально-правові наслідки вчинення кримінального правопорушення;
- визначати зміст елементів складів конкретних кримінальних правопорушень та ознак, що їх характеризують;
- проводити розмежування суміжних складів кримінальних правопорушень;
- на основі отриманих знань правильно застосувати положення Кримінального кодексу України, вирішуючи конкретні завдання.

1.9.4 У результаті вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право України» (ОК 25) здобувачі освітнього ступеня «бакалавр» повинні:

знати:

- на понятійному рівні відносини власності та інші речові права; особливості захисту цивільних прав та інтересів; особливості суб'єктного складу цивільних правовідносин; об'єкти цивільних правовідносин; підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин, правочини; підстави виникнення, зміни, припинення договору; спадкові відносини; відносини, які становлять джерела та елементи договірних права та його структуру; склад цивільного правопорушення; підстави відповідальності за завдану шкоду; особливості правового регулювання окремих видів договірних та деліктних зобов'язань;

- на фундаментальному рівні національне та міжнародне законодавство, що регулює інститут представництва, позовної давності, речові та зобов'язальні правовідносини, спадкові відносини, у тому числі національне та міжнародне законодавство, що регулює цивільні відносини, зокрема підзаконні нормативні акти, що детально регламентують окремі їх аспекти;

- зміст проблем цивільного права як комплексної галузі права, методологічні засади аналізу нормативно-правової бази, аналітичної інформації, специфіку предмета правового регулювання, а також джерел, норми яких власне і складають його систему;

- на практично-творчому рівні особливості суб'єктного та об'єктного складу цивільних правовідносин; підстави набуття та припинення різних форм права власності; особливості недійсності правочинів; суб'єктивні права на об'єкти інтелектуальної власності; особливості зобов'язальних правовідносин; особливості суб'єктного складу договірних правовідносин; підстави виникнення, зміни, припинення договірних зобов'язань; зміст договірних зобов'язань; особливості відшкодування майнової та моральної шкоди у недоговірних зобов'язаннях; особливості суб'єктного складу спадкових правовідносин; види спадкування; порядок та строки прийняття спадщини.

вміти:

- на репродуктивному рівні давати юридичну оцінку цивільним правовідносинам; тлумачити цивільно-правові норми чинного законодавства України та використовувати роз'яснення вищих судових та інших органів у процесі застосування норм права; складати документи, що опосередковують

реалізацію цивільних прав учасників цивільних правовідносин; аналізувати практичні казуси та розв'язувати ситуаційні завдання;

- на евристичному (алгоритмічному) рівні правильно і свідомо застосовувати набуті теоретичні знання та норми чинного цивільного законодавства України при вирішенні конкретних справ, що виникають у практичній діяльності учасників цивільних правовідносин, зокрема щодо підстав виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин, визнання правочинів недійсними; правової охорони об'єктів інтелектуальної власності; способів забезпечення виконання зобов'язань; проводити класифікацію речей; визначати доцільність застосування окремого способу захисту права власності, моменту виникнення права власності на різні об'єкти цивільних правовідносин; проводити класифікацію договірних відносин, виходячи із системи договорів, передбаченої чинним ЦК України; у належній формі викласти результати проведеної роботи — скласти проект негативного та віндикаційного позовів, договору, заповіту;

- на творчому рівні використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати недоліки законодавчого регулювання окремих цивільних правовідносин в умовах ринкової економіки і формувати пропозиції щодо їх вирішення; формувати власну точку щодо об'єктивної необхідності цивільного права, а також на відносини, що недостатньо врегульовані законодавчими актами; знаходити необхідні правові норми, що вміщуються у великому масиві нормативно-правових актів цивільного законодавства, а також в актах інших суміжних галузей права для застосування у конкретній ситуації; узагальнювати практику застосування цивільного законодавства та робити відповідні висновки.

1.9.5 У результаті вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство України» (ОК 30) здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- відносини, що становлять предмет адміністративного судочинства, їх об'єкт; зміст навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство України» як галузі права та його структуру, особливості його норм та інститутів;

- особливості правового регулювання окремих видів правовідносин у даній сфері;

- основні тенденції становлення та розвитку адміністративного судочинства в Україні, порядок організації та здійснення провадження судами всіх інстанцій;

- різновиди судових рішень, окремі категорії адміністративних справ;

вміти:

- визначити підсудність адміністративних справ, вирішувати спірні правові ситуації, складати процесуальні документи у сфері адміністративного провадження (адміністративний позов, апеляційну та касаційну скаргу);

- правильно і свідомо застосовувати набуті теоретичні знання та норми чинного законодавства України при вирішенні конкретних справ, що

виникають у практичній діяльності різних органів державної влади чи окремих громадян;

- формувати власну точку зору; дотримуватись логічної послідовності у професійній діяльності; здійснювати наукові дослідження;

- знаходити правові норми, необхідні для застосування у конкретній професійній ситуації;

- узагальнювати практику застосування законодавства та робити відповідні висновки;

- використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності;

- давати правову характеристику конкретних ситуацій, вирішувати дискусійні питання теорії та практики судового адміністративного процесу, що сприятиме оптимізації правотворчого та правозастосовного процесів у зазначеній сфері.

1.10 Критерії оцінювання:

1.10.1 Відповідь на кожне з теоретичних питань екзаменаційного білета оцінюється від 0 до 100 балів.

1.10.2 Оцінювання відповіді на одне питання здійснюється за такими критеріями:

Оцінка «відмінно» (90–100 балів) виставляється при виявленому *високому (творчому) рівні* знань під час відповіді на теоретичні питання: здобувач вищої освіти засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

1.10.3 Оцінка «добре» (71–89 балів) виставляється при виявленому *достатньому (конструктивному) рівні* знань під час відповіді на теоретичні питання: здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу.

1.10.4 Оцінка «задовільно» (50–70 балів) виставляється при виявленому *задовільному (репродуктивно-конструктивному) рівні* знань під час відповіді на теоретичні питання: здобувач вищої освіти, в основному, опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю».

1.10.5 Оцінка «незадовільно» (0–49 балів) виставляється при виявленому *низькому (репродуктивно-фрагментальному)* рівні знань під час відповіді на теоретичні питання: здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ АТЕСТАЦІЇ

2.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Конституційне право України» (ОК 9):

Тема 1. Конституційне право України як галузь права

Місце та роль конституційного права в національній правовій системі. Поняття, предмет і методи правового регулювання Конституційного права як галузі права.

Система конституційного права: поняття, елементи. Конституційно-правові норми: поняття, властивості та види. Інститути конституційного права: поняття, характерні особливості, види (генеральні, основні, субінститути конституційного права).

Конституційно-правові відносини: поняття, зміст, види. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин. Юридичні факти в конституційному праві: загальна характеристика та види.

Тема 2. Джерела конституційного права

Джерела конституційного права України як галузі національного права: поняття, сутність, види. Ознаки, особливості та юридична сила джерел конституційного права. Система джерел конституційного права.

Міжнародний договір як джерело конституційного права. Конституційні засади співвідношення національного та міжнародного права.

Конституція як основне джерело конституційного права. Сутність та значення Декларації про державний суверенітет України та Акту проголошення незалежності України як джерел конституційного права України. Рішення референдуму як джерело конституційного права.

Тема 3. Основи теорії конституціоналізму

Конституціоналізм як загальна теорія конституції. Поняття, сутність і характерні ознаки конституціоналізму як політико-правового явища.

Етапи конституційного розвитку в Україні. Конституційний процес в Україні після прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. Загальна характеристика основних конституційних актів та проектів Основного Закону України. Особливості прийняття Конституції України 1996 р. Конституційний розвиток після прийняття Конституції України 1996 р. Конституційна реформа. Політико-правова характеристика сучасного етапу становлення нової конституційної системи України.

Тема 4. Конституція – Основний Закон України

Поняття і сутність конституції. Конституція як нормативно-правовий акт і як документ. Форма Конституції України. Особливості Конституції України як писаної кодифікованої конституції. Види конституцій. Принципи Конституції України.

Юридичні властивостей Конституції України: поняття та сутність. Функції Конституції України. Структура Конституції України. Загальна характеристика Конституції України 1996 р.

Реалізація Конституції України та конституційних норм: поняття, механізм, способи. Пряма і опосередкована дія конституції. Дотримання, виконання, використання та застосування конституції як форми реалізації Конституції.

Тема 5. Правова охорона Конституції України

Конституційно-правовий інститут правової охорони конституції. Поняття та система засобів правової охорони конституції. Конституційний контроль та конституційний нагляд. Основні гарантії системи правової охорони Конституції України (порядок ухвалення Конституції і внесення до неї змін, конституційний контроль, конституційний нагляд та ін.)

Конституційна відповідальність як елемент системи правової охорони Конституції України. Підстави та форми конституційної відповідальності. Суб'єкти конституційної відповідальності.

Тема 6. Основи конституційного ладу України

Поняття «конституційний лад». Співвідношення понять «конституційний лад», «державний лад» та «суспільний лад». Конституційні основи державного ладу України. Поняття й особливості державного ладу сучасної Української держави.

Поняття та загальна характеристика засад (принципів) конституційного ладу. Гарантії конституційного ладу України.

Тема 7. Основи конституційно-правового статусу людини в Україні

Правовий статус людини та громадянина як інститут конституційного права. Види правового статусу людини: 1) загальний або конституційний статус людини і громадянина; 2) спеціальний або родовий статус окремих категорій громадян; 3) індивідуальний статус, який характеризує стать, вік, сімейне положення тощо; 4) статус фізичних і юридичних осіб; 5) статус іноземців, осіб без громадянства, осіб із подвійним громадянством, біженців; 6) галузеві правові статуси.

Елементи структури конституційного статусу людини в Україні: права і свободи; обов'язки; правосуб'єктність; принципи; гарантії правового статусу, громадянство; юридична відповідальність.

Принципи конституційно-правового статусу людини: загальна характеристика. Конституційні обмеження у реалізації конституційних прав і свобод людини в Україні.

Тема 8. Конституційні права, свободи і обов'язки людини та громадянина

Сучасна концепція прав людини та її відображення в Конституції України. Покоління прав людини. Міжнародно-правові стандарти прав людини. Механізм реалізації та гарантії прав і свобод людини та громадянина в Україні.

Поняття і види основних прав і свобод людини та громадянина в Україні. Система конституційних прав і свобод людини та громадянина. Поняття, види

та гарантії особистих прав і свобод людини. Порядок реалізації окремих особистих прав і свобод. Поняття, види та гарантії політичних прав і свобод людини. Гарантії та порядок реалізації політичних прав та свобод. Економічні, соціальні та культурні (духовні) права і свободи людини та громадянина в Україні.

Конституційні обов'язки людини та громадянина в Україні.

Тема 9. Громадянство України

Поняття, сутність і зміст громадянства України. Громадянство як складова частина основ конституційного ладу України; як суттєва характеристику основ правового статусу особи; як суб'єктивне право особи на громадянство; як правовий інститут конституційного права.

Поняття принципів громадянства України. Система принципів громадянства України: єдиного громадянства; запобігання виникненню випадків без громадянства; неможливості позбавлення громадянина України громадянства України; визнання права громадянина України на зміну громадянства; неможливості автоматичного набуття громадянства іноземцем чи особою без громадянства та автоматичного його припинення; рівності перед законом громадян України незалежно від підстав, порядку і моменту набуття ними громадянства України; збереження громадянства України незалежно від місця проживання.

Підстави та форми набуття громадянства України. Умови надання громадянства України. Підстави і форми припинення громадянства України.

Повноваження державних органів, що вирішують питання громадянства. Процедури з питань громадянства. Проблема подвійного громадянства в Україні.

Тема 10. Правовий статус закордонних українців, тимчасово переміщених осіб, іноземців, біженців та осіб без громадянства в Україні

Конституційні засади правового статусу іноземних громадян та осіб без громадянства в Україні. Обсяг прав, свобод та обов'язків іноземних громадян та апатридів. Підстави перебування іноземних громадян та апатридів в Україні.

Конституційно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.

Поняття внутрішньо переміщеної особи за законодавством України. Права та обов'язки внутрішньо переміщених осіб. Облік та реєстрація внутрішньо переміщених осіб.

Закордонні українці як особливий (спеціальний) вид правового статусу іноземців. Основні засади співпраці із закордонними українцями. Умови та порядок надання статусу закордонного українця. Права, свободи і обов'язки закордонних українців.

Тема 11. Правовий статус політичних партій та громадських об'єднань в Україні

Конституційні засади правового статусу громадських об'єднань в Україні. Поняття громадських об'єднань. Правове регулювання діяльності громадських об'єднань за законодавством України.

Конституційно-правовий статус політичних партій в Україні. Право громадян на об'єднання в політичні партії.

Тема 12. Конституційні основи народного волевиявлення в Україні

Народ як носій суверенітету і єдине джерело влади в Україні. Форми демократії: безпосередня (пряма) та представницька (репрезентативна, опосередкована, непряма). Поняття та конституційні основи прямого (безпосереднього) народовладдя.

Ознаки та форми безпосередньої демократії.

Представницька демократія: поняття, особливості, форми Представницькі органи, в межах своїх повноважень уповноважені приймати обов'язкові рішення від імені народу.

Тема 13. Вибори, виборче право та виборчі системи в Україні

Поняття, функції та принципи виборів. Конституційно-правовий інститут виборів: загальна характеристика. Норми конституційно-правового інституту виборів. Значення вимога альтернативності при проведенні виборів. Соціальне призначення виборів.

Становлення інституту виборів в Україні. Види виборів і виборчих систем в Україні. Мажоритарна, пропорційна та змішана виборчі системи: основні характеристики. Об'єктивні передумови та значення переходу від змішаної до пропорційної системи виборів Верховної Ради України. Становлення інституту виборів в Україні. Види виборів і виборчих систем в Україні. Мажоритарна, пропорційна та змішана виборчі системи: основні характеристики. Об'єктивні передумови та значення переходу від змішаної до пропорційної системи виборів Верховної Ради України.

Виборче право України. Об'єктивне і суб'єктивне, активне та пасивне виборче право. Конституційно-правові принципи виборів в Україні. Юридична відповідальність за порушення законодавства про вибори в Україні.

Тема 14. Конституційно-правові основи референдумів в Україні

Референдум як форма народного волевиявлення. Об'єктивне та суб'єктивне значення референдного права України.

Поняття і види референдумів. Конституційні обмеження щодо проведення референдумів в Україні. Всеукраїнські референдуми: законодавче регулювання. Місцеві референдуми: законодавче регулювання.

Порядок проведення референдумів в Україні. Референдний процес в Україні. Основні принципи проведення референдумів. Юридична відповідальність за порушення законодавства про референдуми в Україні.

Тема 15. Конституційно-правові основи організації системи органів державної влади в Україні

Поняття та юридична природа державної влади. Державна влада як інститут конституційного права. Відмежування державної влади від інших різновидів публічної влади.

Механізм Української держави. Принципи конституційно-правового регулювання державного механізму: принцип народного суверенітету; принцип представницької демократії; принцип конституціоналізму; принцип законності;

принцип забезпечення реалізації прав та свобод особи; принцип забезпечення реалізації прав та свобод особи.

Поняття «орган державної влади». Класифікація органів державної влади. Механізм Української держави. Принципи конституційно-правового регулювання державного механізму. Принцип поділу влади та механізм «ваг і стримувань» в конституційній системі України. Способи формування органів державної влади в Україні.

Тема 16. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні

Парламентаризм як соціально-правовий феномен. Функції і повноваження парламентів. Поняття парламенту, його правова природа. Конституційна природа та ознаки парламенту. Конституційні основи порядку формування та діяльності Верховної Ради України.

Верховна Рада України в системі органів державної влади України. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.

Функції парламенту України. Представницька функція Верховної Ради України. Конституційно-правові акти Верховної Ради України як загально-національного представницького органу та їх юридична сила. Законодавча функція Верховної Ради України. Право законодавчої ініціативи. Суб'єкти законодавчої ініціативи. Законодавчий процес у Верховній Раді України.

Структура парламенту. Конституційно-правовий статус органів Верховної Ради України. Конституційно-правова природа статусу Голови Верховної Ради України. Перший заступник і заступник Голови Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус комітету Верховної Ради України. Конституційно-правова природа статусу комітету Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус парламентської фракції. Фракційна структура чинного парламенту. Парламентська група. Парламентська більшість (коаліція). Парламентська меншість (опозиція). Апарат Верховної Ради України.

Тема 17. Конституційні основи парламентського контролю в Україні

Конституційно-правова природа парламентського контролю. Конституційні засади парламентського контролю в Україні.

Види парламентського контролю. Суб'єкти парламентського контролю. Парламентський контроль Верховної Ради України. Парламентський контроль народних депутатів України. Спеціальні суб'єкти парламентського контролю (комітети Верховної Ради України, тимчасові спеціальні комісії, тимчасові слідчі комісії, Рахункова палата, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини).

Етапи здійснення парламентського контролю. Рішення за наслідками парламентського контролю.

Тема 18. Правовий статус депутатів в Україні

Депутатський мандат: поняття, характеристика. Види депутатського мандата (імперативний; вільний) та їх ознаки.

Конституційно-правовий статус народного депутата України та його принципи. Народний депутат України – повноважний представник Українського народу у Верховній Раді України. Природа депутатського мандата народного депутата України. Несумісність депутатського мандата з іншими видами діяльності.

Повноваження народного депутата України у Верховній Раді України та її органах.

Гарантії діяльності народних депутатів України. Депутатський індемнітет. Особливості притягнення народного депутата України до юридичної відповідальності. Порядок набуття та припинення повноважень народного депутата України.

Особливості правового статусу депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Особливості правового статусу депутата місцевої ради. Природа депутатського мандата депутата місцевої ради.

Тема 19. Конституційний статус Президента України

Конституційно-правовий статус глави держави – Президента України. Місце Президента України у системі органів державної влади. Вимоги до особи, яка може бути обрана Президентом України.

Строк повноважень Глави держави. Причини та умови дострокового припинення повноважень. Порядок заміщення посади Президента України.

Відповідальність глави держави. Усунення Президента України з поста в порядку імпічменту. Характеристика взаємовідносин Президента України з урядом, парламентом та органами судової влади України.

Функції Президента України. Видання указів та розпоряджень. Право законодавчої ініціативи. Право вето та його правові наслідки.

Офіс Президента України. Рада національної безпеки і оборони України.

Видання указів та розпоряджень. Право законодавчої ініціативи. Право вето. Правові наслідки використання Президентом права вето.

Тема 20. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади

Поняття виконавчої влади і система її органів.

Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади в Україні. Відповідальність, підконтрольність і підзвітність Кабінету Міністрів України. Структура, порядок утворення, повноваження, основні форми і напрями діяльності, відповідальність уряду

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади України: порядок формування, структура, компетенція, основні напрями і форми діяльності. Акти органів виконавчої влади.

Конституційно-правовий статус територіальних органів виконавчої влади. Види місцевих органів виконавчої влади. Порядок формування, структура, повноваження, основні напрями і форми діяльності військових адміністрацій. Відповідальність місцевих органів виконавчої влади. Взаємодія військових адміністрацій з органами місцевого самоврядування.

Тема 21. Конституційна характеристика судової влади в Україні

Поняття судової влади та судової системи. Конституційні засади судочинства. Конституційні принципи організації судів в Україні. Структура судової системи в Україні.

Інстанційність, територіальність та спеціалізація як основні критерії розмежування загальних судів в Україні.

Місцеві суди – основна ланка системи загальних судів. Види, склад, порядок утворення та повноваження місцевих судів. Апеляційні суди: порядок формування та повноваження. Судові палати, порядок утворення та повноваження.

Місце і завдання спеціалізованих судів у системі судових органів України. Система, порядок утворення і завдання господарських судів. Система, порядок утворення і компетенція адміністративних судів.

Місце Верховного Суду в судовій системі України. Склад і структур, порядок утворення і повноваження.

Конституційний статус суддів. Гарантії незалежності суддів. Конституційний статус Вищої ради правосуддя. Органи суддівського самоврядування.

Статус і роль адвокатури та прокуратури в системі судового захисту прав людини в Україні.

Тема 22. Конституційний Суд України

Конституційний Суд України: юридична природа, завдання, функції та повноваження.

Структура та порядок формування Конституційного Суду України. Статус судді Конституційного Суду України.

Організація діяльності Конституційного Суду. Голова суду та його заступник. Велика палата, Сенат, Колегія, постійні комісії, Науково-консультативна рада, Секретаріат та інші структурні органи Конституційного Суду України.

Конституційне провадження. Суб'єкти та форми звернення до Конституційного Суду України. Конституційне подання. Конституційне звернення. Конституційна скарга. Особливості розгляду окремих категорій справ Конституційним Судом України.

Акти Конституційного Суду України: поняття, види, правова природа. Порядок ухвалення та виконання актів Конституційного Суду України. Правові позиції Конституційного Суду України: поняття й значення.

Тема 23. Конституційні основи державно-територіального устрою України

Територіальний устрій як категорія конституційного права. Територія держави як об'єкт конституційно-правових відносин. Конституційно-правовий статус кордонів держави; територіальна юрисдикція держави. Принципи територіального устрою в Україні. Адміністративно-територіальний устрій України. Адміністративно-територіальні одиниці. Утворення нової адміністративно-територіальної одиниці у складі України. Перейменування

адміністративно-територіальної одиниці. Органи державної влади України, що мають повноваження щодо утворення (ліквідації) адміністративно-територіальних одиниць, зміни їх меж.

Місто зі спеціальним статусом. Столиця України: особливості політико-правового статусу Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим.

Конституційно-правовий статус тимчасово окупованих територій України. Основні проблеми системи територіальної організації влади в Україні.

Тема 24. Конституційно-правові основи суверенітету

Поняття суверенітету в конституційному праві. Державний суверенітет. Народний суверенітет. Національний суверенітет. Юридичні властивості та принципи суверенітету держави.

Державні символи України (Державний герб України, Державний прапор України, Державний гімн України) та інші атрибути української державності. Політико-правове оформлення України як суверенної національної держави. правонаступництво України. Суб'єкти державного суверенітету. Українська нація, Український народ та національні меншини як суб'єкти конституційного права України.

Тема 25. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні

Місцеве самоврядування як конституційно-правовий принцип, конституційно-правовий інститут та колективне право громадян. Міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування. Європейська Хартія місцевого самоврядування. Модель місцевого самоврядування в Україні. Система та основні принципи місцевого самоврядування в Україні.

Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування. Сільський, селищний, міський голова. Повноваження районних і обласних рад. Голови районних та обласних рад. Служба в органах місцевого самоврядування: загальні положення. Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі.

Система місцевого самоврядування: територіальна громада; сільська, селищна, міська рада; сільський, селищний, міський голова; виконавчі органи сільської, селищної, міської ради; староста; районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Загальні засади діяльності органів самоорганізації населення. Правова природа та основні завдання органу самоорганізації населення. Законодавство про органи самоорганізації населення. Реформування місцевого самоврядування в Україні на сучасному етапі.

2.2 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Трудове право України» (ОК 19):

Тема 1. Поняття, предмет та система трудового права.

Поняття трудового права як галузі права та його місце у системі права України. Предмет трудового права та суспільно-трудові відносини. Відмінність трудових відносин від інших подібних правовідносин. Правовідносини, які не регулює трудове право. Відносини найманої праці як основа предмета

трудового права їх характерні ознаки. Поняття та характеристика методів трудового права. Поняття системи трудового права як галузі права. Система науки трудового права і система курсу «Трудове право України» та їх співвідношення

Тема 1. Джерела, принципи та функції трудового права.

Поняття джерел трудового права та їх види. Особливості джерел трудового права. Нормативні акти як джерела трудового права. Кодекс законів про працю України - основне джерело трудового права. Підзаконні нормативні акти у трудовому праві. Співвідношення міжнародно-правових норм і законодавства України. Конвенції МОП як джерела трудового права України, Локальні нормативні акти як джерела трудового права. Основні засади і принципи локальної нормотворчості. Поняття основних принципів трудового права, їх значення для регулювання трудових відносин. Загальна характеристика основних принципів трудового права України. Правові засади гендерної рівності та гендерної дискримінації у трудовому праві. Обмеження сфери правового регулювання відносинами найманої праці. Оптимальне поєднання організованого і локального правового регулювання. Соціальний діалог, колективно - договірне встановлення умов праці. Забезпечення єдності та диференціації правового регулювання. Функції трудового права.

Тема 3. Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносини.

Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Правовий статус суб'єктів, його види і зміст: трудова праводієздатність, суб'єктивні права і юридичні обов'язки, гарантії прав і обов'язків, відповідальність суб'єктів трудового права. Працівник – суб'єкт трудових правовідносин. Роботодавець як суб'єкт трудових правовідносин. Класифікація роботодавців за трудовим правом. Профспілки як суб'єкти трудових правовідносин. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права. Органи контролю за додержанням законодавства про працю, їх повноваження.

Тема 4. Правові засади соціального діалогу.

Поняття соціального діалогу, його мета та завдання. Форми та принципи соціального діалогу. Види соціального діалогу. Формування системи соціального діалогу в Україні. Генеральна, галузеві й регіональні угоди та їх значення для забезпечення соціального миру в системі суспільно-трудових відносин в Україні. Поняття колективних договорів та угод та їх нормативно-правове забезпечення. Поняття колективного договору та угоди. Чинність колективного договору в часі та за колом осіб. Сфера укладення та сторони колективного договору, угоди. Зміст колективного договору. Недійсність умов колективного договору. Колективні переговори, розробка і порядок укладення колективного договору. Угоди як джерела трудового права. Зростання ролі колективно-договірного регулювання трудових відносин при переході до ринкової економіки.

Тема 5. Трудовий договір : поняття, види, форми.

Поняття трудового договору. Трудовий договір як основний інститут трудового права і як підстава виникнення трудових правовідносин. Юридичне

визначення трудового договору. Сторони і зміст трудового договору. Класифікація умов трудового договору, трудова функція. Недійсність умов трудового договору. Розмежування трудового договору і трудової угоди. Форми і строки трудового договору.

Тема 6. Укладення трудового договору та порядок прийняття на роботу.

Етапи порядку укладення трудового договору: загальна характеристика. Гарантії при укладенні трудового договору: поняття та види. Обмеження при прийнятті на роботу: поняття та види. Гендерні аспекти працевлаштування на роботу. Правове регулювання випробування при прийнятті на роботу. Наказ (розпорядження) про прийняття на роботу. Обов'язки роботодавця з допуску працівника до виконання роботи. Правове регулювання ведення трудових книжок працівників. Характеристика окремих видів договорів. Строковий трудовий договір та особливості його укладення. Порядок укладення контракту. Надомна праця. Трудовий договір з дистанційними працівниками. Трудові договори з тимчасовими працівниками. Трудові договори з сезонними працівниками. Трудовий договір про роботу за сумісництвом. Трудовий договір з фізичною особою — роботодавцем. Трудовий договір з неповнолітніми особами. Трудовий договір з молодими спеціалістами.

Тема 7. Зміна умов трудового договору .

Поняття зміни умов трудового договору за трудовим правом. Поняття переведення працівників на іншу роботу. Класифікація переведень за трудовим законодавством. Гарантії при переведенні працівника на іншу роботу. Тимчасові переведення на іншу роботу: поняття, види. Переведення на іншу роботу у зв'язку з простоем. Тимчасові переведення на легшу роботу: види, порядок проведення. Переміщення працівників на інше робоче місце. Поняття зміни в організації виробництва і праці. Випадки, коли дозволяється переведення на іншу роботу без згоди працівника. Диференціація правового регулювання при переведенні.

Тема 8. Припинення трудового договору.

Умови припинення трудового договору. Визначення термінів «припинення трудового договору», «розірвання трудового договору», «звільнення з роботи» і «вивільнення працівників», «відсторонення від роботи». Припинення трудового договору поняття та підстави. Випадки припинення трудового договору на вимогу осіб, що не є стороною трудового договору. Особливості розірвання трудового договору з вагітними жінками і жінками, які мають дітей. Додаткові гарантії при звільненні для виборних профспілкових працівників та для членів рад трудових колективів. Проведення розрахунку при звільненні працівників. Виплата вихідної допомоги при звільненні працівників. Оформлення звільнення.

Тема 9. Розірвання трудового договору.

Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Загальні підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Додаткові підстави

розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця, порядок звільнення. Порядок звільнення працівників з ініціативи роботодавця. Порядок оформлення звільнення і проведення розрахунків. Вихідна допомога. Записи в трудовій книжці.

Тема 10. Правове регулювання робочого часу.

Поняття та види робочого часу. Правове регулювання нормального робочого часу. Скорочений робочий час для окремих категорій працівників. Порядок та умови застосування неповного робочого часу. Правові підстави проведення надурочних робіт. Заборона залучення до надурочних робіт. Поняття та види режимів робочого часу. П'ятиденний режим роботи. Шестиденний режим роботи. Правове регулювання робочого часу на власний розсуд. Підсумований облік робочого часу. Ненормований режим роботи. Поділ робочого часу на частини. Гнучкий режим роботи. Вахтовий метод організації робіт. Правове регулювання чергування.

Тема 11. Правове регулювання часу відпочинку.

Поняття та види часу відпочинку. Правове регулювання встановлення та надання перерв протягом робочого дня: Правове регулювання встановлення та надання перерв для відпочинку і харчування. Правове регулювання встановлення та надання перерв для обігріву, для відпочинку. Правове регулювання встановлення та надання перерв для годування дітей. Правове регулювання встановлення та надання вихідних днів: Загальний порядок встановлення та надання вихідних днів. Особливості встановлення вихідних днів на підприємствах, пов'язаних з обслуговуванням населення. Особливості встановлення вихідних днів на безперервно діючих підприємствах. Вихідні дні як вид часу відпочинку. Порядок залучення працівників до роботи в такі дні. Правове регулювання встановлення святкових і неробочих днів. Право працівників на відпустку: поняття та гарантії права на відпустку. Види відпусток та їх характеристика. Загальна характеристика щорічних відпусток. Подовжені відпустки. Додаткові відпустки та їх види. Відпустки у зв'язку з навчанням.

Тема 12. Оплата праці.

Поняття та ознаки заробітної плати за трудовим правом. Правові гарантії працівників на оплату праці. Мінімальна заробітна плата як державна гарантія оплати найманої праці. Порядок проведення індексації грошових доходів громадян. Сфера державного регулювання оплати праці. Структура заробітної плати. Основна заробітна плата. Додаткова заробітна плата. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати. Договірне регулювання оплати праці. Колективно-договірне регулювання оплати праці. Індивідуально-договірне регулювання оплати праці. Оплата праці за контрактом. Оплата праці за сумісництвом. Оплата праці при тимчасовому заступництві. Порядок обчислення середнього заробітку. Строки виплати заробітної плати. Обмеження утримань із заробітної плати. Гарантійні виплати за трудовим правом. Компенсаційні виплати за трудовим правом. Тарифна система та її елементи, почасова і відрядна оплата праці. Державне регулювання оплати праці. Договірне регулювання оплати

праці та його система. Преміальні та інші заохочувальні виплати. Винагорода за підсумками річної роботи.

Тема 13. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність.

Поняття трудової дисципліни та її значення. Трудова дисципліна, як елемент трудових правовідносин і як інститут трудового права. Правові методи забезпечення трудової дисципліни. Трудовий розпорядок на підприємстві та його правове регулювання. Правила внутрішнього трудового розпорядку – основний акт локального характеру, що покликаний забезпечити трудову дисципліну. Порядок розробки і прийняття правил внутрішнього трудового розпорядку. Дисциплінарна відповідальність та її види за трудовим правом.

Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності. Загальна дисциплінарна відповідальність працівників, види дисциплінарних стягнень та порядок їх застосування. Спеціальна дисциплінарна відповідальність та особливості її застосування.

Тема 14. Матеріальна відповідальність.

Поняття матеріальної відповідальності за трудовим правом. Відмінність від цивільно-правової (майнової) відповідальності. Види матеріальної відповідальності. Підстава та умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, що завдана майну роботодавця. Обмежена матеріальна відповідальність – основний вид матеріальної відповідальності. Повна матеріальна відповідальність працівників. Колективна бригадна відповідальність. Підвищена (кратна) матеріальна відповідальність. Визначення розміру та порядок покриття завданої шкоди. Матеріальна відповідальність роботодавця за невиконання законодавства про працю, умов колективного і трудового договорів.

Тема 15. Охорона праці.

Поняття охорони праці. Охорона праці в широкому і вузькому розуміннях. Централізоване і децентралізоване правове регулювання охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці. Правила охорони праці та інструкції з охорони праці. Державне управління охороною праці. Спеціальні норми охорони праці жінок та неповнолітніх. Додаткові гарантії охорони праці працівників, що працюють на важких роботах та у шкідливих умовах праці. Особливості охорони праці осіб з пониженою працездатністю. Відповідальність роботодавців за порушення правил охорони праці. Розслідування нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

Тема 16. Трудові спори.

Поняття трудових спорів та їх види. Сторони трудових спорів та підстави виникнення. Комісія по трудових спорах : склад, повноваження та порядок діяльності. Строки позовної давності для захисту трудових прав працівників.

Спеціальна процедура розгляду колективних трудових спорів. Спори з приводу встановлення умов праці та пов'язані із застосуванням норм трудового законодавства. Особливості розгляду трудових спорів у судовому порядку. Медіація як спосіб позасудового вирішення трудових спорів.

2.3 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Кримінальне право

України» (ОК 24):

Тема 1. Поняття, предмет, методи, завдання та принципи кримінального права України

Поняття кримінального права України. Предмет кримінального права України. Поняття і види кримінальних правовідносин, їх структура. Виникнення, зміна і припинення кримінальних правовідносин. Методи кримінального права України.

Джерела кримінального права України: поняття, система. Рішення Європейського суду з прав людини як джерела кримінального права України. «Квазіджерела» кримінального права України.

Завдання кримінального права України.

Система кримінального права України. Єдність загальної і особливої частин кримінального права України. Поняття, значення і система загальної частини кримінального права України.

Кримінальне право України і суміжні галузі права, зв'язок і відмінність між ними.

Наука кримінального права України, її предмет і функції. Методи науки кримінального права України. Зв'язок науки кримінального права України з суміжними юридичними науками. Завдання кримінально-правової науки України.

Кримінальне право України як навчальна дисципліна.

Поняття і зміст принципів кримінального права України. Необхідність законодавчого визначення видів та змісту принципів кримінального права України і його практичне значення.

Тема 2. Поняття та система заходів кримінально-правового впливу

Поняття та система заходів кримінально-правового впливу.

Поняття кримінальної відповідальності, її види. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності.

Склад кримінального правопорушення і його значення для кримінально-правової кваліфікації. Функції складу кримінального правопорушення. Елементи та ознаки складу кримінального правопорушення. Види складів кримінальних правопорушень.

Тема 3 Закон про кримінальну відповідальність

Закон про кримінальну відповідальність як джерело кримінального права України. Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки і значення. Співвідношення термінів «закон про кримінальну відповідальність», «кримінальний закон», «кримінальний кодекс», «кримінальне законодавство» і «кримінальне право».

КК України: загальна характеристика, система. Структура статей Загальної і Особливої частин закону про кримінальну відповідальність. Стаття закону про кримінальну відповідальність і норма кримінального права: співвідношення понять. Поняття, структура і види кримінально-правових норм. Порядок внесення змін до законодавства про кримінальну відповідальність.

Чинність закону про кримінальну відповідальність в просторі. Поняття території України. Місце вчинення кримінального правопорушення. Визнання кримінального правопорушення таким, що вчинений на території України.

Чинність закону про кримінальну відповідальність за колом осіб. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених громадянами України, іноземними громадянами або особами без громадянства на території України.

Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених громадянами України, іноземними громадянами або особами без громадянства за межами України.

Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Набрання і втрата чинності законом про кримінальну відповідальність. Час вчинення кримінального правопорушення. Принципи ультраактивності та ретроактивності дії кримінального закону. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі. Закони про кримінальну відповідальність, що не мають зворотної дії у часі. Способи усунення і встановлення кримінальної протиправності діяння, пом'якшення і посилення кримінальної відповідальності, іншого поліпшення і погіршення кримінально-правового становища особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Проміжний закон про кримінальну відповідальність і його чинність. Зупинення чинності закону про кримінальну відповідальність.

Правові наслідки засудження особи за межами України. Вирішення питання про кримінальну відповідальність осіб, які підлягають кримінальній відповідальності за законодавством іноземної держави і перебувають на території України, та виконання вироків, винесених іноземними судами чи міжнародними судовими установами.

Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види та принципи тлумачення.

Тема 4 Кримінальне правопорушення

Поняття та класифікація кримінальних правопорушень.

Поняття та ознаки малозначного діяння.

Поняття кримінального проступку.

Поняття та види злочинів.

Види корупційних правопорушень. Значення виділення корупційних правопорушень у кримінальному законі.

Види кримінальних правопорушень, пов'язаних із корупцією. Значення виділення кримінальних правопорушень, пов'язаних із корупцією у кримінальному законі.

Відмежування кримінального правопорушення від інших правопорушень.

Тема 5 Об'єкт складу кримінального правопорушення

Поняття і значення об'єкта складу кримінального правопорушення. Механізм заподіяння шкоди об'єктові складу кримінального правопорушення.

Класифікація об'єктів складу кримінального правопорушення.

Загальний об'єкт складу кримінального правопорушення і його значення.

Родовий об'єкт складу кримінального правопорушення і його значення.

Безпосередній об'єкт складу кримінального правопорушення і його значення. Основний та додатковий безпосередній об'єкт складу кримінального правопорушення.

Об'єкт і предмет складу кримінального правопорушення. Поняття предмета кримінального правопорушення, його відмінність від об'єкта кримінального правопорушення, знарядь і засобів вчинення кримінального правопорушення. Значення предмета складу кримінального правопорушення.

Потерпілий як ознака складу кримінального правопорушення.

Тема 6 Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Поняття і значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Суспільно небезпечне діяння: поняття та види.

Поняття суспільно небезпечної дії та бездіяльності. Умови відповідальності за суспільно небезпечну бездіяльність. Значення непереборної сили, фізичного і психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність особи.

Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види і значення. Матеріальні і формальні (усічені) склади кримінальних правопорушень.

Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками та його значення. Кримінально-правові теорії причинного зв'язку.

Спосіб, засоби, знаряддя, обстановка, час, місце вчинення кримінального правопорушення і їх кримінально-правове значення.

Тема 7 Суб'єкт складу кримінального правопорушення

Поняття і ознаки суб'єкта складу кримінального правопорушення. Суб'єкт складу кримінального правопорушення і особа злочинця. Кримінально-правове значення особи злочинця.

Суб'єкт складу кримінального правопорушення – фізична особа. Можливість застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб.

Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність, як ознака суб'єкта складу кримінального правопорушення. Правила визначення віку особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Кримінально-правова кваліфікація діянь особи, яка не досягла віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Осудність як ознака суб'єкта складу кримінального правопорушення. Поняття осудності та її зміст.

Поняття і критерії неосудності. Кримінально-правове значення неосудності. Правові наслідки захворювання особи на психічну хворобу після вчинення нею кримінального правопорушення, що позбавляє їх можливості усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними.

Поняття і кримінально-правове значення обмеженої осудності.

Відповідальність за кримінальне правопорушення, вчинений у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин, або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Поняття та види спеціального суб'єкта складу кримінального правопорушення. Службові особи як спеціальні суб'єкти складу кримінального правопорушення. Кримінально-правове значення виділення окремих видів спеціальних суб'єктів складів кримінальних правопорушень.

Опосередковане вчинення кримінального правопорушення.

Тема 8 Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Поняття і зміст вини. Значення вини.

Форми вини, критерії і значення їх виділення.

Умисел та його види. Прямий і непрямий умисел, їх інтелектуальний і вольовий критерії. Визначений (конкретизований) і невизначений (неконкретизований) умисел. Відповідальність за діяння, вчинені з простим, альтернативним і невизначеним умислом.

Необережність та її види. Кримінально протиправна самовпевненість, її інтелектуальний і вольовий критерії. Відмінність кримінально протиправної самовпевненості від непрямого умислу. Кримінально протиправна недбалість, її інтелектуальний і вольовий моменти. Критерії кримінально протиправної недбалості. Відмінність кримінально протиправної недбалості від кримінально протиправної самовпевненості. Випадок (казус) і його відмінність від кримінально протиправної недбалості.

Кримінальне правопорушення з двома формами вини. Установлення умислу і необережності щодо кваліфікуючих ознак складу кримінального правопорушення.

Мотив і мета кримінального правопорушення, їх кримінально-правове значення. Емоційний стан особи під час вчинення кримінального правопорушення та його кримінально-правове значення.

Поняття помилки в кримінальному праві. Юридична і фактична помилки, їх види і кримінально-правове значення. Відмінність помилки від відхилення дії.

Тема 9 Стадії кримінального правопорушення

Поняття і види стадій кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення, в яких можливі стадії їх вчинення. Значення правильного встановлення стадії вчиненого кримінального правопорушення.

Закінчене кримінальне правопорушення. Момент закінчення окремих видів кримінальних правопорушень і практичне значення правильності його встановлення.

Поняття і ознаки готування до кримінального правопорушення. Форми об'єктивної сторони готування до кримінального правопорушення. Відмінність

готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення.

Поняття і ознаки замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху. Закінчений і незакінчений замах. Поняття і види непридатного замаху. Відмінність замаху на кримінальне правопорушення від готування до кримінального правопорушення і від закінченого кримінального правопорушення.

Підстави і межі кримінальної відповідальності за готування до кримінального правопорушення і за замах на кримінальне правопорушення. Кваліфікація незакінченого кримінального правопорушення.

Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Поняття та кримінально-правове значення добровільної відмови. Стадії кримінального правопорушення, на яких можлива добровільна відмова. Форми добровільної відмови. Дійове каяття і його відмінність від добровільної відмови при незакінченому кримінальному правопорушенні.

Тема 10 Співучасть у кримінальному правопорушенні. Причетність до вчинення кримінального правопорушення

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Відмінність співучасті від необережного співзаподіяння шкоди. Значення інституту співучасті.

Види співучасників.

Поняття виконавця (співвиконавця). Посереднє виконання кримінального правопорушення.

Поняття організатора.

Поняття підбурювача. Провокація кримінального правопорушення. Відмінність підбурювання до кримінального правопорушення від публічних закликів до кримінально-протиправної діяльності.

Поняття пособника. Інтелектуальне і фізичне пособництво.

Форми співучасті у кримінальному правопорушенні, критерії і значення їх виділення. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою, злочинною організацією як форми співучасті. Злочинна спільнота та злочинна організація.

Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників. Кваліфікація діянь співучасників. Акцесорна теорія відповідальності. Поєднання в одній особі функцій співучасників кількох видів. Випадки, коли посягання співучасників кваліфікуються за різними статтями Особливої частини кримінального закону.

Відповідальність співучасників при незакінченому кримінальному правопорушенні і при невдалій співучасті.

Екссес співучасника: поняття, види, значення.

Відповідальність за співучасть у кримінальних правопорушеннях з спеціальним суб'єктом.

Відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені у складі організованих груп і злочинних організацій. Кваліфікація кримінального

правопорушення, вчиненого організованою групою. Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у складі злочинних організацій та злочинних спільнот.

Добровільна відмова співучасників, її особливості і вплив на кримінальну відповідальність співучасників.

Поняття та форми причетності до вчинення кримінального правопорушення, її відмінність від співучасті у кримінальному правопорушенні. Потурання вчиненню кримінального правопорушення: поняття і умови відповідальності.

Тема 11 Множинність кримінальних правопорушень

Поняття і ознаки множинності кримінальних правопорушень. Відмінність множинності кримінальних правопорушень від одиничного кримінального правопорушення. Поняття одиничного кримінального правопорушення. Види одиничних кримінальних правопорушень та їх характеристика. Види ускладнених одиничних кримінальних правопорушень.

Кримінально-правове значення множинності кримінальних правопорушень.

Множинність кримінальних правопорушень і конкуренція кримінально-правових норм. Види конкуренції кримінально-правових норм та правила її подолання.

Види множинності кримінальних правопорушень, критерії і значення їх виділення.

Поняття і ознаки сукупності кримінальних правопорушень. Види сукупності кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення сукупності кримінальних правопорушень.

Поняття, ознаки і види повторності кримінальних правопорушень. Відмінність повторності кримінальних правопорушень від продовжуваного і триваючого кримінального правопорушення. Кваліфікація повторності тотожних та однорідних кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення повторності кримінальних правопорушень.

Поняття, ознаки, види і кримінально-правове значення рецидиву кримінальних правопорушень.

Тема 12 Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття і ознаки обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Кримінальний кодекс і наука кримінального права про види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Необхідна оборона. Поняття необхідної оборони і її значення. Умови правомірності необхідної оборони. Провокація необхідної оборони. Перевищення меж необхідної оборони. Об'єктивні і суб'єктивні ознаки кримінально-караного перевищення меж необхідної оборони.

Уявна оборона. Поняття уявної оборони. Вплив уявної оборони на кримінальну відповідальність особи за заподіяну нею у такому стані шкоду.

Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Умови правомірності затримання такої особи. Відповідальність за перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.

Крайня необхідність. Поняття крайньої необхідності і умови її правомірності. Відповідальність за перевищення меж крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.

Фізичний або психічний примус. Відповідальність за шкоду, заподіяну під впливом фізичного або психічного примусу.

Виконання законного наказу або розпорядження. Поняття законного і явно кримінально протиправного наказу чи розпорядження. Кримінально-правові наслідки виконання і невиконання явно кримінально протиправного наказу або розпорядження.

Діяння, пов'язане з виправданим ризиком. Поняття виправданого і невиправданого ризику. Кримінальна відповідальність за шкоду, заподіяну в умовах невиправданого ризику.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально-протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Умови правомірності заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам особою, яка виконувала таке завдання.

Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. Умови правомірності заподіяння шкоди життю або здоров'ю особи, яка здійснює збройну агресію Російської Федерації або агресію іншої країни. Умови правомірності заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам, вчинене в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту та спрямоване на відсіч та стримування збройної агресії Російської Федерації або агресії іншої країни. Діяння, яке не вважається виконанням обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України діяння.

Тема 13 Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття, умови, підстави і правові наслідки звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності і звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від кримінальної відповідальності і презумпція невинуватості. Види звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Умови і підстави такого звільнення.

Обмеження щодо застосування звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень пов'язаних з корупцією, а також порушень правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керували транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебували під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Умови і підстави застосування цього виду звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Умови і підстави застосування цього виду звільнення від кримінальної відповідальності. Умови притягнення переданої на поруки особи за вчинене нею кримінальне правопорушення до кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Умови і підстави застосування цього виду звільнення від кримінальної відповідальності. Зміна обстановки і декриміналізація.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення перебігу давності. Застосування давності до особи, що вчинила особливо тяжкий злочин, за який згідно із законом може бути призначено довічне позбавлення волі. Незастосування строків давності. Обчислення строків давності у разі вчинення кримінального правопорушення, передбаченого статтями 151-2-156-1, 301-1-303 КК України стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи.

Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності, підстави та умови яких передбачені в окремих статтях Особливої частини КК України.

Тема 14 Покарання, його мета. Система покарань

Поняття і ознаки покарання. Відмінність покарання від інших видів державного примусу і заходів громадського впливу.

Поняття мети покарання. Законодавче визначення мети покарання і його значення. Мета покарання за чинним КК України та її характеристика. Наука кримінального права про мету покарання.

Поняття, ознаки і значення системи покарань. Види покарань. Класифікація покарань. Основні і додаткові покарання. Покарання, що можуть застосовуватись і як основні, і як додаткові. Строкові та безстрокові покарання.

Штраф. Поняття і розміри штрафу. Майно, що не може бути вилучене при стягненні штрафу. Заміна штрафу іншим покаранням.

Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Підстави і порядок застосування цього покарання.

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Підстави і умови призначення цього покарання, його строки. Формулювання у вироку покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Позбавлення права обіймати певні посади як додаткове покарання у справах, передбачених Законом України «Про очищення влади». Позбавлення права керувати транспортними засобами як додаткове покарання. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як додаткове покарання за вчинення кримінального правопорушення проти виборчих прав і свобод громадянина. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як основне або

додаткове покарання за вчинення кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України, передбачених статтями 111-1 («Колабораційна діяльність»), 111-2 «Пособництво державі-агресору») КК України.

Поняття покарання у вигляді громадських робіт і його строк. Особи, яким громадські роботи не призначаються.

Виправні роботи: поняття і строки. Розмір відрахування із заробітку засудженого до виправних робіт. Особи, до яких виправні роботи не застосовуються. Заміна виправних робіт особам, які стали після постановлення вироку суду непрацездатними.

Службові обмеження для військовослужбовців: зміст, строки, підстави і умови застосування.

Конфіскація майна. Поняття конфіскації майна та її види. Умови застосування конфіскації майна. Майно, що не підлягає конфіскації. Відмінність конфіскації майна як кримінального покарання від так званої спеціальної конфіскації, стягнення безпідставно придбаного майна, відшкодування заподіяної кримінальним правопорушенням шкоди.

Арешт. Поняття покарання у вигляді арешту і його строк. Особи, до яких арешт не застосовується.

Обмеження волі: поняття, строк. Особи, до яких обмеження волі не застосовується.

Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Підстави і умови застосування цього покарання, його строки.

Позбавлення волі на певний строк. Поняття цього покарання і його строк.

Довічне позбавлення волі. Кримінальні правопорушення, за вчинення яких встановлюється це покарання, і випадки, коли воно застосовується. Особи, до яких довічне позбавлення волі не застосовується.

Тема 15 Призначення покарання

Загальні засади призначення покарання, їх поняття і зміст. Призначення покарання у межах санкції статті Особливої частини КК України, що передбачає відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення, і відповідно до положень його Загальної частини. Врахування при призначенні покарання ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, особи винного і обставин, що пом'якшують і обтяжують покарання. Види обставин, що пом'якшують і обтяжують покарання, їх характеристика.

Призначення покарання, необхідного й достатнього для виправлення особи та попередження нових кримінальних правопорушень.

Призначення більш суворого виду покарання, ніж передбачене відповідними статтями Особливої частини КК України за вчинене кримінальне правопорушення.

Призначення покарання у випадку затвердження вироком угоди про примирення або про визнання вини.

Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Види, підстави і умови такого пом'якшення покарання. Обмеження щодо застосування цього правила призначення покарання.

Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання.

Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Умови і правила призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.

Призначення покарання за сукупністю вироків. Умови і правила призначення покарання за сукупністю вироків.

Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Обчислення строків покарання.

Тема 16 Звільнення від покарання та його відбування

Поняття, правові наслідки і види звільнення від покарання та його відбування. Систематизація різновидів звільнення від покарання та його відбування.

Звільнення від призначеного покарання у зв'язку з набранням чинності законом, що усуває караність вчиненого особою діяння.

Пом'якшення призначеного покарання. Звільнення від покарання особи, яку на час розгляду справи в суді не можна вважати суспільно небезпечною. Обмеження для застосування цього виду звільнення.

Звільнення від покарання у зв'язку зі зміною обстановки.

Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням у випадку затвердження угоди про примирення або про визнання вини. Підстави та умови застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Обмеження для застосування цього виду звільнення.

Іспитовий строк при звільненні від відбування покарання з випробуванням, його тривалість, початок перебігу і значення.

Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням. Контроль за поведінкою таких осіб. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Правові наслідки звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням жінок, які мають дітей віком до семи років. Умови застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Обмеження щодо застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Іспитовий строк при даному звільненні від відбування покарання, його тривалість, початок впливу і значення. Обов'язки, які можуть покладатись на засуджену, і контроль за її поведінкою. Звільнення засудженої від відбування призначеного покарання. Підстави направлення засудженої для відбування призначеного покарання. Кримінально-правові

наслідки вчинення засудженою в період іспитового строку нового кримінального правопорушення.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинення і переривання строків давності. Давність виконання обвинувального вироку, яким особа засуджена до довічного позбавлення волі. Особи, до яких давність виконання обвинувального вироку не застосовується.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Умови і порядок застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Кримінально-правові наслідки вчинення особою, до якої було застосовано умовно-дострокове звільнення від покарання, протягом невідбутої частини покарання нового кримінального правопорушення.

Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Умови і порядок застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Кримінально-правові наслідки вчинення особою, яка відбуває більш м'яке покарання, нового кримінального правопорушення.

Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Підстави і умови застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Контроль за поведінкою засудженої. Звільнення засудженої від відбування призначеного покарання. Підстави направлення засудженої для відбування призначеного покарання. Кримінально-правові наслідки вчинення засудженою в період звільнення від відбування покарання нового кримінального правопорушення.

Звільнення від відбування покарання за хворобою. Види такого звільнення.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого.

Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування. Поняття та види амністії. Порядок застосування амністії в Україні. Правовий порядок помилування.

Тема 17 Судимість

Поняття і правове значення судимості. Правові наслідки судимості.

Виникнення і припинення судимості. Правові наслідки припинення судимості. Способи припинення судимості.

Поняття і умови погашення судимості. Строк погашення судимості і порядок його обчислення. Обчислення строку погашення судимості при засудженні за сукупністю кримінальних правопорушень і вироків, умовно-достроковому звільненні від покарання, заміні покарання більш м'яким покаранням, прийнятті закону, що пом'якшує караність діяння. Переривання перебігу строку, що погашає судимість.

Зняття судимості як форма її припинення. Умови дострокового зняття судимості судом.

Тема 18 Інші заходи кримінально-правового характеру

Поняття та зміст ознак інших заходів кримінально-правового характеру.

Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство: поняття, підстави для застосування, види, строки.

Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Підстави для призначення примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види цих заходів. Порядок застосування, продовження, зміни і припинення примусових заходів медичного характеру.

Примусове лікування осіб, які вчинили кримінальне правопорушення та мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб. Підстави примусового лікування. Порядок застосування примусового лікування.

Спеціальна конфіскація як захід кримінально-правового характеру: поняття, підстави для застосування. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

Тема 19 Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб

Поняття заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Мета застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Підстави застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру.

Система заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю кримінальних правопорушень.

Тема 20 Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Умови і підстави такого звільнення. Види примусових заходів виховного характеру та строк, на який вони призначаються. Наслідки ухилення неповнолітнього від застосування до нього примусових заходів виховного характеру. Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітнього у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення перебігу давності.

Особливості застосування до неповнолітніх покарання. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, і особливості їх призначення.

Особливості звільнення неповнолітніх від покарання. Види і підстави такого звільнення. Звільнення неповнолітнього від відбування покарання з випробуванням. Підстави застосування цього виду звільнення неповнолітнього від відбування покарання. Іспитовий строк при звільненні від відбування покарання неповнолітнього з випробуванням. Обов'язки, які покладає суд на неповнолітнього, звільненого від відбування покарання з випробуванням. Звільнення неповнолітнього від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Умови і підстави застосування цього виду звільнення від покарання. Види примусових заходів виховного характеру та їх

характеристика. Тривалість примусових заходів виховного характеру. Призначення неповнолітньому вихователя. Звільнення неповнолітнього від покарання у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення цих строків. Звільнення неповнолітнього від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинення і переривання строків давності. Особливості звільнення неповнолітніх від відбування призначеного покарання.

Умовно-дострокове звільнення неповнолітнього від відбування покарання. Умови і порядок застосування умовно-дострокового звільнення до неповнолітнього. Кримінально-правові наслідки вчинення особою, щодо якої застосоване умовно-дострокове звільнення від відбування покарання, протягом невідбутої частини покарання нового кримінального правопорушення.

Особливості припинення судимості у неповнолітніх. Умови погашення судимості у неповнолітніх. Строк погашення судимості і порядок його обчислення. Дострокове зняття судимості з неповнолітнього за кримінальне правопорушення, вчинене до досягнення вісімнадцятирічного віку. Умови дострокового зняття судимості судом.

Тема 22 Поняття, значення і система Особливої частини кримінального права

Поняття та ознаки Особливої частини кримінального права. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права. Система Особливої частини кримінального права. Види норм Особливої частини КК України (забороняючі, роз'яснювальні, заохочувальні, обмежувальні виняткові та розширювальні виняткові). Порядок розміщення норм Особливої частини Кримінального кодексу України. Систематизація роз'яснювальних, заохочувальних і виняткових норм Особливої частини КК України. Співвідношення Загальної та Особливої частини кримінального права.

Тема 23 Основи кримінально-правової кваліфікації

Поняття і види кримінально-правової кваліфікації. Співвідношення понять: кваліфікація кримінальних правопорушень та кримінально-правова кваліфікація. Процес кримінально-правової кваліфікації і її результат. Стадії та етапи: 1. Стадія вибору правової норми. Етап впорядкування зібраних фактичних даних. Етап висунення версій кваліфікації. Етап розмежування складів діянь. Етап виявлення правової норми (норм), яка підлягає застосуванню. 2. Стадія встановлення відповідності між ознаками діяння і нормою. Етап доведення наявності ознак складу кримінального правопорушення. Етап визначення стадії вчинення діяння. Етап оцінки діяння, яке виконане спільно кількома особами. Етап оцінки діяння, яке передбачене кількома нормами. Етап оцінки суспільної небезпеки діяння. Етап визначення наявності обставин, що усувають кримінальну протиправність діяння. 3. Стадія юридичного закріплення результатів кваліфікації. Етап формулювання результатів кваліфікації. Етап мотивування кваліфікації. Структура кримінально-правової кваліфікації. (об'єкт, суб'єкт, зміст). Підстави

кримінально-правової кваліфікації (фактична, юридична). Принципи кримінально-правової кваліфікації (законність, офіційність, об'єктивність, точність, індивідуальність, повнота, вирішення спірних питань на користь особи, дії якої кваліфікують; недопустимість подвійного інкримінування, стабільність).

Тема 24 Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття і загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки. Система злочинів проти основ національної безпеки. Види злочинів проти національної безпеки. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України. Державна зрада. Колабораційна діяльність. Пособництво державі-агресору. Посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія. Шпигунство. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Тема 25 Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я особи. Система кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я особи.

Кримінальні правопорушення проти життя особи. Поняття і ознаки вбивства. Умисне вбивство. Вбивство через необережність. Доведення до самогубства. Погроза вбивством. Види умисного вбивства при обтяжуючих обставинах. Види умисного вбивства при пом'якшуючих обставинах. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи. Види тілесних ушкоджень. Умисне тяжке тілесне ушкодження. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Умисне легке тілесне ушкодження. Побої і мордування. Каткування. Домашнє насильство. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження.

Кримінальні правопорушення, що ставлять у небезпеку життя і здоров'я. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної

хвороби. Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Зараження венеричною хворобою. Незаконне проведення абортів або стерилізації. Залишення в небезпеці. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Незаконна лікувальна діяльність. Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Порушення прав пацієнта. Незаконне проведення дослідів над людиною. Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини. Насильницьке донорство. Незаконне розголошення лікарської таємниці.

Тема 26 Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Поняття кримінальних правопорушень проти волі, честі, та гідності особи. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі, та гідності особи.

Система кримінальних правопорушень проти волі, честі, та гідності особи. Види кримінальних правопорушень проти волі, честі, та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Насильницьке зникнення. Захоплення заручників. Підміна дитини. Торгівля людьми. Експлуатація дітей. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги. Примушування до шлюбу.

Тема 27 Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості.

Насильницькі кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості. Зґвалтування. Сексуальне насильство. Примушування до вступу в статевий зв'язок.

Ненасильницькі кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості. Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Розбещення неповнолітніх. Домагання дитини для сексуальних цілей

Тема 28 Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Поняття і загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Система кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Кримінальні правопорушення проти політичних прав і свобод громадян. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або інше несанкціоноване втручання в роботу Державного реєстру виборців. Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, викрадення, пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі. Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму. Фальсифікація, підроблення, викрадення, пошкодження або знищення виборчої документації, документації референдуму, викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії референдуму, виборчої скриньки, списку виборців чи учасників референдуму. Порушення таємниці голосування. Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації чи агітації референдуму. Підкуп виборця, учасника референдуму, члена виборчої комісії або комісії з референдуму.

Кримінальні правопорушення проти трудових та інших соціальних прав і свобод людини і громадянина. Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Грубе порушення законодавства про працю. Грубе порушення угоди про працю. Примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат.

Кримінальні правопорушення, що посягають на інші особисті права і свободи людини і громадянина. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. Порушення недоторканності житла. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування. Зловживання опікунськими правами. Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння). Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Порушення авторського права і суміжних прав. Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію. Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків.

Незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь. Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Порушення недоторканності приватного життя. Порушення права на отримання освіти. Порушення права на безоплатну медичну допомогу.

Тема 29 Кримінальні правопорушення проти власності

Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності. Система кримінальних правопорушень проти власності.

Види кримінальних правопорушень проти власності. Корисливі посягання на власність, що характеризуються ознаками розкрадання. Корисливі посягання на власність при відсутності ознак розкрадання. Некорисливі посягання на власність. Крадіжка. Грабіж. Розбій. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Умисне знищення або пошкодження майна. Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики. Погроза знищення майна. Необережне знищення або пошкодження майна. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом.

Тема 30 Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Поняття і загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Система кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, що існують у паперовій формі, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення. Контрабанда культурних цінностей та зброї. Контрабанда лісоматеріалів та цінних порід дерев. Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги. Контрабанда підакцизних товарів. Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва. Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців. Протидія законній господарській діяльності. Протиправне

заволодіння майном підприємства, установи, організації. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням. Видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Порушення порядку здійснення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом. Доведення банку до неплатоспроможності. Доведення до банкрутства. Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності. Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Маніпулювання на організованих ринках. Маніпулювання на енергетичному ринку. Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. Виготовлення, збут та використання підроблених цінних паперів (крім державних цінних паперів). Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Розголошення комерційної, банківської таємниці або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках. Незаконне використання інсайдерської інформації. Приховування інформації про діяльність емітента. Незаконне використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів. Незаконна приватизація державного, комунального майна.

Тема 31 Кримінальні правопорушення проти довкілля

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти довкілля.

Види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Порушення правил екологічної безпеки. Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення. Забруднення або псування земель. Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель. Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах. Порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисних копалин. Незаконне видобування, збут, придбання, передача, пересилання, перевезення, переробка бурштину.

Забруднення атмосферного повітря. Порушення правил охорони вод. Забруднення моря. Порушення законодавства про континентальний шельф України. Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу. Незаконна порубка лісу або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу. Порушення законодавства про захист рослин. Незаконне полювання. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом. Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів. Порушення ветеринарних правил. Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду. Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля. Безгосподарське використання земель.

Тема 32 Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Встановлення або поширення злочинного впливу. Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці). Звернення за застосуванням злочинного впливу. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Бандитизм

Терористичний акт. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту. Створення терористичної групи чи терористичної організації. Сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму. Фінансування тероризму. Перетинання державного кордону України з терористичною метою. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами. Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію. Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали. Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами. Порушення вимог режиму радіаційної безпеки. Незаконне ввезення на територію України відходів і вторинної сировини. Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин.

Порушення встановлених законодавством вимог пожежної або техногенної безпеки. Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства.

Тема 33 Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Порушення вимог законодавства про охорону праці. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд.

Тема 34 Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти безпеки руху і експлуатації транспорту.

Види кримінальних правопорушень проти безпеки руху і експлуатації транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Порушення правил повітряних польотів. Порушення правил використання повітряного простору. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха. Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами у стані сп'яніння. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Знищення, підrobка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу. Порушення чинних на транспорті правил. Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів.

Тема 35 Кримінальні правопорушення проти громадського порядку і моральності

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти громадського порядку і моральності.

Види кримінальних правопорушень проти громадського порядку і моральності. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку. Кримінальні правопорушення проти моральності. Групове порушення громадського порядку. Масові заворушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Хуліганство. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. Жорстоке поводження з тваринами. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення, чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження. Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи. Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність.

Тема 36 Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти здоров'я населення.

Види кримінальних правопорушень проти здоров'я населення. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів. Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів,

чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів. Організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин. Порухення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів. Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів. Порухення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів. Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів. Спонування неповнолітніх до застосування допінгу. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів. Порухення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням. Порухення правил поведінки з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами. Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції.

Тема 37 Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Види кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Розголошення державної таємниці. Втрата документів, що містять державну таємницю. Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Порухення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Незаконне перетинання державного кордону України. Порухення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Порухення правил міжнародних польотів. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу. Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період. Ухилення від

проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації. Ухилення від військового обліку або навчальних (спеціальних) зборів.

Тема 38 Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів.

Види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та злочинів проти журналістів. Наруга над державними символами. Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні. Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцю, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця. Втручання у діяльність державного діяча. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Погроза або насильство щодо журналіста. Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця. Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Посягання на життя журналіста. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Захоплення журналіста як заручника. Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради. Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати. Перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Самоправство. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи

використання підроблених документів, печаток, штампів. Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Умисне пошкодження або руйнування телекомунікаційної мережі.

Тема 39 Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж. Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації. Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї. Порухення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється. Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.

Тема 40 Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності пов'язаної з наданням публічних послуг.

Види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності пов'язаної з наданням публічних послуг. Зловживання владою або службовим становищем. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор,

лотерей. Службове підроблення. Декларування недостовірної інформації. Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Службова недбалість. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Незаконне збагачення. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Зловживання впливом. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань. Провокація підкупу.

Тема 41 Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Види кримінальних правопорушень проти правосуддя. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Примушування давати показання. Порушення права на захист. Втручання в діяльність судових органів. Незаконне втручання в роботу автоматизованих систем в органах та установах системи правосуддя. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного. Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя. Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист. Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист. Невиконання судового рішення. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, спеціаліста, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування. Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Злісне ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі. Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників. Злісна непокоря вимогам адміністрації установи виконання покарань. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Втеча із спеціалізованого лікувального закладу. Порушення правил адміністративного нагляду. Приховування злочину. Втручання в діяльність захисника чи представника особи. Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи. Умисне знищення або

пошкодження майна захисника чи представника особи. Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги. Представництво в суді без повноважень.

Тема 42 Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби.

Види кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби. Поняття військового кримінального правопорушення. Непокора. Невиконання наказу. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Погроза або насильство щодо начальника. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Самовільне залишення військової частини або місця служби. Дезертирство. Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом. Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Умисне знищення або пошкодження військового майна. Необережне знищення або пошкодження військового майна. Втрата військового майна. Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Порушення правил водіння або експлуатації машин. Порушення правил польотів або підготовки до них. Порушення правил кораблеводіння. Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Порушення правил несення прикордонної служби. Порушення правил несення бойового чергування. Порушення статутних правил внутрішньої служби. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Недбале ставлення до військової служби. Бездіяльність військової влади. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень. Здача або залишення ворогові засобів ведення війни. Залишення гинучого військового корабля. Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Добровільна здача в полон. Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні. Мародерство. Насильство над населенням у районі воєнних дій. Погане поводження з військовополоненими. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання нею. Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю.

Тема 43 Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Поняття, загальна характеристика та система кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Пропаганда війни. Виготовлення, поширення

комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Порушення законів та звичаїв війни. Застосування зброї масового знищення. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення. Екоцид. Геноцид. Посягання на життя представника іноземної держави. Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала. Піратство. Найманство.

2.4 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Цивільне право України» (ОК 25):

Тема 1. Вступ до цивільного права. Цивільне право як приватне право. Джерела цивільного права

Цивільне право у системі права України. Поняття цивільного права як галузі права. Приватне право у системі позитивного права. Критерії поділу системи права на приватне і публічне. Предмет цивільного права. Метод регулювання в цивільному праві. Принципи цивільного права. Система цивільного права. Відмежування цивільного права від суміжних галузей. Джерела цивільного права України. Цивільне законодавство України: поняття та структура. Договір як джерело цивільного права. Акти цивільного законодавства й договір. Звичай як джерело цивільного права. Звичаї ділового обороту. Міжнародні договори як джерела цивільного права. Значення доктрини, судової практики, актів КСУ, ВС, рішень ЄСПЛ. Дія цивільного законодавства в часі, просторі, за колом осіб. Застосування цивільного законодавства. Аналогія закону та аналогія права. Субсидіарне застосування цивільного законодавства.

Тема 2. Цивільні правовідносини

Поняття та особливості цивільних правовідносин. Елементи цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільних правовідносин: поняття і види. Об'єкти цивільних правовідносин: поняття і види. Зміст цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Тема 3. Фізичні особи як учасники цивільних правовідносин

Поняття фізичної особи. Співвідношення понять «фізичної особи», «людини» і «громадянина» у праві. Цивільна правоздатність фізичної особи: поняття та зміст. Відмінність між правоздатністю та суб'єктивним правом. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття та зміст. Відмінність між правоздатністю та дієздатністю. Зміст окремих різновидів цивільної дієздатності. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Емансипація: підстави, умови та порядок. Ім'я

фізичної особи. Місце проживання (реєстрації) та його юридичне значення. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення фізичної особи померлою. Опіка та піклування. Фізична особа як підприємець.

Тема 4. Юридичні особи

Виникнення юридичних осіб. Теорії юридичної особи. Поняття та ознаки юридичної особи. Класифікація юридичних осіб. Види та організаційні форми юридичних осіб. Правосуб'єктність юридичної особи та порядок її реалізації. Органи юридичної особи та їх компетенція. Окремі різновиди юридичних осіб. Підприємницькі товариства: поняття та види. Господарські товариства. Відокремлені підрозділи юридичної особи. Порядок створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Припинення юридичної особи.

Тема 5. Суб'єкти публічного права як учасники цивільних правовідносин

Цивільна правоздатність держави та інших суб'єктів публічного права: її особливості та зміст. Форми (способи) участі держави у цивільному обороті. Пряма та опосередкована участь держави у цивільному обороті. Окремі випадки участі держави у цивільному обороті. Український народ як суб'єкт цивільних правовідносин. Територіальна громада як суб'єкт цивільних правовідносин. Автономна Республіка Крим як суб'єкт цивільних правовідносин.

Тема 6. Об'єкти цивільних правовідносин

Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація. Нерухомість як різновид речей. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності. Особливості їх правового режиму. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Результати робіт та послуги: поняття і класифікація. Результати творчої діяльності: поняття та особливості. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

Тема 7. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Правочини

Юридичні факти в цивільному праві та їх класифікація. Поняття та ознаки правочину. Види правочинів. Умови і строки в правочинах. Умови дійсності правочинів. Форма правочину та юридичні наслідки її недодержання.

Тема 8. Недійсні правочини

Недійсні правочини, їх юридична природа та види. Нікчемні та оспорювані правочини. Підстави недійсності правочину. Загальні юридичні наслідки недійсності правочину. Недійсність частини правочину.

Тема 9. Здійснення цивільних прав і виконання обов'язків

Поняття та способи здійснення суб'єктивних цивільних прав та виконання обов'язків. Принципи здійснення цивільних прав. Поняття, суть та юридична природа представництва. Концепція дії. Концепція правовідносин. Підстави виникнення та види представництва. Відмежування представництва від суміжних інститутів. Суб'єкти представництва. Повноваження представника.

Передоручення. Юридичні наслідки перевищення повноважень представником. Довіреність: поняття, види. Форма довіреності, реквізити довіреності. Припинення представництва.

Тема 10. Строки та терміни. Позовна давність

Поняття та види строків і термінів у цивільному праві. Строки здійснення цивільних прав. Присікальні (преклюзивні) строки. Претензійні строки. Гарантійні строки. Строки виконання цивільних обов'язків. Строки захисту цивільних прав. Способи визначення строків і термінів. Порядок обчислення строків. Поняття та види позовної давності. Початок перебігу позовної давності. Зупинення та переривання перебігу позовної давності. Юридичні наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Тема 11. Захист цивільних прав та інтересів

Поняття захисту цивільних прав та інтересів. Співвідношення понять «забезпечення», «охорона», «захист» цивільних прав. Суб'єкти цивільно-правового захисту. Об'єкти (предмет) цивільно-правового захисту. Суб'єктивне цивільне право. Правозгідний інтерес. Правопорядок в цілому (публічний інтерес). Право на захист як суб'єктивне цивільне право. Поняття, зміст. Форми захисту цивільних прав та інтересів. Юрисдикційна форма захисту. Неюрисдикційна форма захисту. Самозахист цивільних прав. Поняття, загальна характеристика, види. Заходу оперативного впливу. Поняття та види способів захисту цивільних прав та інтересів.

Тема 12. Відповідальність у цивільному праві

Поняття та ознаки відповідальності за цивільним правом. Види відповідальності за цивільним правом. Форми відповідальності за цивільним правом. Умови відповідальності за цивільним правом. Наявність шкоди (збитків) як умова цивільної відповідальності. Реальні збитки і упущена вигода. Моральна шкода. Протиправність як умова цивільно-правової відповідальності. Вина як умова цивільно-правової відповідальності. Причинний зв'язок як умова цивільно-правової відповідальності. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності. Випадок і непереборна сила.

Тема 13. Особисті немайнові права фізичних осіб

Поняття та ознаки особистих немайнових прав фізичної особи. Класифікація особистих немайнових прав у цивільному праві. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Захист особистих немайнових прав. Захист честі, гідності та ділової репутації. Дії, що порушують право на честь, гідність та ділову репутацію. Позивачі та відповідачі у справах про захист честі, гідності, ділової репутації. Способи захисту честі, гідності та ділової репутації.

Тема 14. Загальні положення про речове право. Право власності

Поняття та ознаки речового права. Види речових прав за українським законодавством. Поняття власності та права власності. Право власності і абсолютні права, право власності і майнові права, право власності і

зобов'язання. Зміст права власності. «Тріада» правомочностей власника. Здійснення права власності. Межі здійснення права власності. Об'єкти та суб'єкти права власності. Обов'язки власника. Тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна. Форми і види права власності в Україні. Цивільно-правове значення категорії «приватна власність» та її співвідношення із публічною власністю.

Тема 15. Підстави набуття права власності

Підстави (способи) набуття права власності: поняття, види. Класифікація підстав виникнення права власності: загальні та спеціальні; первинні та похідні; оплатні та безоплатні; ті, що потребують фізичного заволодіння річчю і ті, що не потребують фізичного заволодіння річчю. Первинні способи виникнення права власності. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва. Перероблення речі. Набуття права власності на продукцію, плоди та доходи від речі. Привласнення загальнодоступних дарів природи. Набуття права власності на безхазяйну річ. Знахідка. Бездоглядна домашня тварина. Скарб. Набуття права власності за давністю володіння нею (набувальна давність). Похідні способи виникнення права власності. Момент виникнення права власності. Набуття права власності за договором. Момент виникнення права власності в набувача за договором. Інші похідні способи набуття права власності.

Тема 16. Підстави припинення права власності

Припинення права власності. Загальна характеристика підстав припинення права власності. Добровільне припинення права власності. Відчуження речі як підстава припинення права власності. Відмова власника від права власності. Втрата права власності з незалежних від власника причин. Примусове позбавлення права власності.

Тема 17. Форми права власності

Право приватної власності: загальні положення. Підстави виникнення права приватної власності фізичних осіб. Об'єкти права приватної власності фізичних осіб. Припинення права приватної власності фізичних осіб. Юридичні особи як суб'єкти права власності. Особливості здійснення права приватної власності господарськими товариствами. Право власності кооперативів. Здійснення права власності громадськими та релігійними організаціями. Право власності інших юридичних осіб (об'єднань підприємств, установ, організацій).

Поняття права державної власності. Суб'єкти та об'єкти права державної власності. Підстави виникнення та припинення права державної власності. Порядок передачі об'єктів права державної власності у комунальну власність.

Поняття права комунальної власності. Здійснення права комунальної власності. Підстави припинення права комунальної власності.

Тема 18. Право спільної власності

Поняття та види права спільної власності. Право спільної часткової власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Право переважної купівлі частки у праві спільної часткової власності.

Припинення права спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Здійснення права спільної сумісної власності. Припинення права спільної сумісної власності.

Тема 19. Речові права на чуже майно

Поняття, ознаки та система обмежених речових прав. Загальна характеристика речових прав на чуже майно.

Право користування чужим майном (сервітут). Виникнення, здійснення та припинення сервітуту. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Виникнення, здійснення та припинення емфітевзису. Право забудови земельної ділянки (суперфіцій). Виникнення, здійснення та припинення суперфіцію. Право володіння чужим майном. Класифікація видів володіння. Захист володіння у цивільному праві України.

Тема 20. Захист права власності та інших речових прав

Поняття захисту права власності. «Охорона» та «захист» права власності. Підстави для захисту права власності. Поняття та види способів захисту права власності. Речево-правові способи захисту права власності. Віндикація як спосіб захисту права власності. Умови віндикації. Межі віндикації. Розрахунки при віндикації. Негаторний позов. Визнання права власності. Інші способи захисту права власності. Позов про виключення майна з акту опису (звільнення майна згідно арешту) як спосіб захисту права власності. Зобов'язально-правові способи захисту права власності. Захист права власності за позовом про визнання правочинів недійсними та інші засоби захисту права власності.

Тема 21. Загальні положення права інтелектуальної власності

Поняття права інтелектуальної власності. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Джерела правового регулювання відносин, пов'язаних з інтелектуальною діяльністю. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення та зміст прав інтелектуальної власності.

Тема 22. Авторське право і суміжні права

Поняття авторського права. Особливості правового регулювання відносин щодо здійснення та захисту авторських прав. Об'єкти авторського права, їх характерні ознаки та види. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення суб'єктивних авторських прав. Особисті немайнові права автора. Майнові права автора. Випадки вільного використання творів. Строки чинності майнових авторських прав. Порядок державної реєстрації авторського права. Особливості правового регулювання відносин щодо здійснення та захисту суміжних прав. Поняття та об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові та особисті немайнові права виконавців, виробників фонограм, організацій мовлення. Строки чинності суміжних майнових прав. Захист авторських і суміжних прав.

Тема 23. Право промислової власності

Поняття та об'єкти патентного права. Винахід як об'єкт патентного права. Корисна модель: поняття та ознаки. Промисловий зразок як об'єкт патентного

права. Суб'єкти патентних прав. Умови надання правової охорони (патентоздатності) винаходу (корисній моделі) та промислового зразку. Патент як форма охорони прав на винаходи, корисні моделі. Свідоцтво на промислові зразки. Порядок одержання патенту. Майнові права, що впливають із патенту. Дії, що не визнаються порушенням прав володільця патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсним.

Тема 24. Юридичні засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг

Загальна характеристика юридичних засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Джерела правового регулювання. Комерційне (фірмове) найменування. Поняття, принципи та структура комерційного найменування. Суб'єкти права на комерційне найменування. Виникнення прав на комерційне найменування. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Припинення чинності прав інтелектуальної власності на комерційне найменування. Торговельна марка (знак для товарів і послуг). Поняття і види торговельних марок. Особливості правової охорони торговельної марки, яка має міжнародну реєстрацію або визнана в установленому законом порядку добре відомою. Суб'єкти права на торговельну марку. Порядок одержання свідоцтва на торговельну марку. Права і обов'язки, що впливають із свідоцтва на торговельну марку. Дostroкове припинення чинності та відновлення майнових прав. Право повторної реєстрації. Правова охорона добре відомих торговельних марок. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення. Поняття географічного зазначення, умови надання та обсяг правової охорони. Суб'єкти права на географічне зазначення. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення, строк їх чинності. Право на використання зареєстрованого зазначення походження товару. Припинення правової охорони. Порушення прав на використання зазначення походження товару.

Тема 25. Загальні положення про зобов'язання

Поняття та ознаки зобов'язань. Елементи зобов'язань. Сторони та треті особи у зобов'язанні. Множинність сторін, її види. Заміна сторін у зобов'язанні. Підстави виникнення зобов'язань. Система цивільних зобов'язань.

Тема 26. Виконання зобов'язання

Поняття та принципи виконання зобов'язання. Принцип належного виконання зобов'язань. Суб'єкти виконання зобов'язання. Виконання зобов'язання з множинністю осіб. Предмет виконання зобов'язання. Строк (термін) виконання зобов'язання. Місце виконання зобов'язання. Спосіб виконання зобов'язання.

Тема 27. Забезпечення виконання зобов'язання

Загальна характеристика видів (способів) забезпечення виконання зобов'язань, їх ознаки, види. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання. Неустойка: поняття, предмет. Види неустойки. Юридичні наслідки сплати (передання) неустойки. Завдаток. Юридичні наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком.

Відмежування завдатку від авансу. Порука. Юридичні наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого порукою. Особливості відповідальності поручителя. Гарантія. Юридичні наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого гарантією. Відмежування гарантії від поруки. Застава: поняття, види, підстави виникнення. Функції та сфера застосування застави. Види застави. Предмет застави. Юридичні наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Притримання. Обов'язки кредитора, який притримує річ у себе. Право довірчої власності як вид (спосіб) забезпечення виконання зобов'язань.

Тема 28. Припинення зобов'язань

Загальна характеристика підстав припинення зобов'язань.

Припинення зобов'язання належним його виконанням. Припинення зобов'язання переданням відступного. Припинення зобов'язання шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог. Припинення зобов'язання за домовленістю сторін. Новація. Прощення боргу. Неможливість виконання як підстава припинення зобов'язання. Поєднання кредитора й боржника в одній особі. Припинення зобов'язання за смерті фізичної особи та за ліквідації юридичної особи.

Тема 29. Правові наслідки порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язання

Загальні положення про порушення зобов'язання. Прострочення як порушення зобов'язання. Загальні положення про правові наслідки порушення зобов'язання. Характеристика окремих правових наслідків порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язання як правовий наслідок порушення зобов'язання.

Тема 30. Загальнотеоретичні положення договірної права

Договір як підстава виникнення цивільного зобов'язання. Правова природа та функції договору. Класифікація договорів. Порядок укладення договорів. Оферта і акцепт. Особливості укладення окремих видів договорів. Форма договору. Умови договору (істотні, звичайні та випадкові). Елементи договору. Свобода договору та її межі. Типи та види договорів (договір приєднання, публічний договір, попередній договір, типові та примірні договори). Співвідношення договору із законом, звичаєм. Підстави та юридичні наслідки зміни та припинення договору.

Тема 31. Договір купівлі-продажу

Поняття та загальна характеристика договору купівлі-продажу. Джерела правового регулювання. Сфера застосування. Укладення договору купівлі-продажу. Істотні умови договору купівлі-продажу. Характеристики предмета договору купівлі-продажу. Сторони договору купівлі-продажу. Право продажу товарів. Форма договору купівлі-продажу. Права та обов'язки сторін за договором. Відповідальність сторін за договором купівлі-продажу. Окремі види договору купівлі-продажу. Особливості договору міни (бартеру).

Тема 32. Договір роздрібною купівлі-продажу

Поняття та особливості договору роздрібної купівлі-продажу. Суб'єкти договору роздрібної купівлі-продажу. Правовий статус продавця. Порядок укладення договору та форма договору роздрібної купівлі-продажу. Права покупця за Законом України «Про захист прав споживачів»: а) на належну якість товарів; б) право на безпеку товарів; в) на інформацію про товар; г) у випадку придбання речі неналежної якості; д) на обмін речі належної якості; е) на компенсацію моральної шкоди. Порядок та особливості захисту прав покупця. Відповідальність продавця у сфері роздрібної торгівлі. Продаж товарів у розстрочку.

Тема 33. Біржові правочини

Особливості купівлі-продажу на біржі. Сторони біржового правочину. Умови, яким повинні відповідати біржові правочини. Особливості укладення біржових правочинів.

Тема 34. Договір поставки. Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу

Поняття, сфера застосування та законодавче регулювання договору поставки. Сторони договору поставки. Порядок і форми укладення договору поставки. Переддоговірні спори. Істотні умови та зміст договору поставки. Зміна та припинення договору. Виконання як спосіб припинення договору. Відповідальність сторін за порушення умов договору поставки. Особливості поставки продукції для державних потреб. Постачання енергетичними та іншими природними ресурсами через приєднану мережу.

Тема 35. Договір дарування

Поняття та загальна характеристика договору дарування. Види договору дарування. Порядок укладення та форма договору дарування. Істотні умови договору дарування, прийняття дарунку. Сторони договору дарування, їх права та обов'язки. Припинення та розірвання договору дарування, правові наслідки. Правове регулювання благодійної діяльності. Договір про пожертву.

Тема 36. Договір ренти

Поняття та загальна характеристика договору ренти. Види договору ренти. Сторони договору ренти. Істотні умови договору ренти. Права та обов'язки сторін за договором ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма й розмір ренти, строк її виплати. Припинення договору ренти. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання договору ренти.

Тема 37. Договір довічного утримання (догляду)

Поняття та загальна характеристика договору довічного утримання. Сторони договору довічного утримання (догляду). Порядок укладення та форма договору. Зміст договору довічного утримання (догляду). Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду). Зміна, розірвання та припинення договору довічного утримання. Правові наслідки.

Тема 38. Найм (оренда)

Загальна характеристика, сфера застосування та законодавче регулювання договору найму (оренди). Сторони договору найму (оренди). Істотні умови договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору

найму (оренди). Порядок укладення та форма договору. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди). Зміна, розірвання та припинення договору найму (оренди). Правові наслідки

Тема 39. Окремі види договорів найму (оренди)

Поняття та загальна характеристика договору прокату. Сторони договору прокату. Порядок укладення та форма договору прокату. Договір прокату як публічний договір та договір приєднання. Об'єкт договору прокату. Права та обов'язки сторін договору прокату. Договір найму (оренди) будівель і споруд: поняття, порядок укладення та форма договору. Договір найму (оренди) транспортних засобів: поняття, форма договору, види договорів найму (оренди) транспортних засобів.

Тема 40. Договір оренди земельної ділянки

Місце договору оренди земельної ділянки у системі договорів майнового найму. Особливості суб'єктного складу договору оренди земельної ділянки. Порядок та форма укладення договору. Зміст договору. Зміна, розірвання та припинення договору. Відповідальність сторін за договором.

Тема 41. Договір лізингу

Проблеми правового регулювання договору лізингу. Види лізингів. Суб'єкти договору лізингу. Істотні умови договору лізингу. Права та обов'язки сторін за договором лізингу. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання договору лізингу.

Тема 42. Найм (оренда) житла

Право громадян на житло та його реалізація. Види житлових фондів за законодавством України. Загально-правова характеристика договору найму (оренди) житла та сфера його застосування. Сторони договору найму (оренди) житла. Особи, які постійно проживають із наймачем, порядок їх вселення та юридичний статус. Тимчасові мешканці. Предмет договору найму (оренди) житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму (оренди) житла. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла. Підстави, порядок та правові наслідки припинення договору найму (оренди) житла. Договір найму в державному житловому фонді. Особливості користування гуртожитками та службовими житловими приміщеннями. Договір найму житла з викупом.

Тема 43. Договір позички

Поняття та загальна характеристика договору позички. Сторони договору позички. Порядок укладення та форма договору позички. Істотні умови договору позички. Права та обов'язки сторін за договором позички. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання договору позички. Припинення договору позички.

Тема 44. Загальна характеристика договорів підряду

Договір підряду: поняття, ознаки, види. Сфера застосування та законодавче регулювання. Сторони договору підряду. Генеральний підрядник і субпідрядник. Порядок укладення і форма договору підряду. Істотні умови договору підряду. Ціна роботи в договорі підряду. Права та обов'язки сторін за

договором підряду. Виконання договору підряду. Особливості прийняття роботи, виконаної за договором підряду. Відповідальність сторін за невиконання чи неналежне виконання умов договору підряду.

Тема 45. Договір побутового підряду

Поняття та загальна характеристика договору побутового підряду. Особливості суб'єктного складу за договором побутового підряду. Порядок укладення і форма договору побутового підряду. Зміст договору побутового підряду. Виконання договору побутового підряду та гарантії прав замовника.

Тема 46. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи

Договори будівельного підряду. Сфера застосування та законодавче регулювання. Сторони в договорі. Спеціальні вимоги, яким повинен відповідати підрядник. Передумови та порядок укладення договору будівельного підряду. Форма договору будівельного підряду. Права та обов'язки сторін за договором будівельного підряду. Особливості виконання договорів будівельного підряду. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів. Відповідальність сторін за договором будівельного підряду. Особливості договорів будівельного підряду, укладених на виконання державного замовлення.

Поняття та правова характеристика договору підряду на проектні та пошукові роботи. Зміст договору підряду на проектні та пошукові роботи. Відповідальність сторін за договором підряду на проектні та пошукові роботи.

Тема 47. Загальні положення про послуги. Договір перевезення

Поняття та загальна характеристика договорів про надання послуг. Сфера застосування та законодавче регулювання договорів про надання послуг. Предмет договору про надання послуг. Плата за договором про надання послуг. Виконання договору про надання послуг. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг. Поняття, види, юридична природа договорів перевезення та їх правове регулювання. Сторони в договорі. Загальні та спеціальні вимоги до перевізника. Порядок укладення та оформлення договору перевезення різними видами транспорту. Договір перевезення вантажу: поняття, ознаки, види. Сторони договору перевезення вантажу, їхні права та обов'язки. Відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору перевезення вантажу. Договір перевезення пасажирів та багажу: поняття, ознаки. Сторони договору перевезення пасажирів та багажу, їхні права та обов'язки. Відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору перевезення пасажирів та багажу. Договір чартеру (фрахтування). Договір транспортного експедирування.

Тема 48. Загальні положення про зберігання

Загальна характеристика договору зберігання. Види договорів зберігання. Підстави виникнення обов'язку за зберігання майна. Сторони договору зберігання. Статус професійного зберігача. Порядок укладення та форма договору зберігання. Істотні умови договору. Зміст договору зберігання. Виконання договору зберігання. Відповідальність сторін за договором

зберігання. Особливості відповідальності зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Відповідальність професійного зберігача.

Тема 49. Спеціальні види зберігання

Зберігання речей у ломбарді. Зберігання цінностей у банку, в індивідуальному банківському сейфі. Зберігання у камерах схову транспортних організацій. Зберігання на товарному складі. Особливості зберігання майна у гардеробі організацій, готелях, гуртожитках. Зберігання речей, що є предметом спорту (секвестр). Зберігання автотransпортних засобів. Договір охорони.

Тема 50. Договір страхування

Основні поняття страхового права. Загальна характеристика договору страхування. Форми та види страхування: особливості майнового страхування; особливості особистого страхування; страхування відповідальності; страхування ризиків. Сторони договору страхування. Правовий статус страховика. Суб'єкти страхування: правовий статус товариства взаємного страхування; співстрахування та перестрахування; страхувальники, вигодонабувачі та застраховані особи; порядок провадження діяльності страховими посередниками. Порядок укладення та форма договору страхування. Істотні умови договору страхування. Права та обов'язки сторін договору страхування. Відмова від здійснення страхової виплати. Припинення договору страхування. Особливості дострокового припинення договору страхування.

Тема 51. Договір доручення

Поняття та загальна характеристика договору доручення. Сторони договору доручення. Права та обов'язки сторін договору доручення. Порядок укладення та форма договору доручення. Припинення та розірвання договору доручення.

Тема 52. Договір комісії

Правове регулювання та сфера застосування договору комісії. Сторони договору комісії. Істотні умови договору комісії. Форма та зміст договору комісії. Вказівки комітента та правові наслідки відступу від них. Виконання договору комісії та прийняття виконання комітентом. Звіт комісіонера. Відмова комісіонера від виконання договору та скасування договору комітентом і правові наслідки цього. Договір субкомісії. Особливості правового регулювання та сфера застосування консигнаційних договорів. Загальна характеристика агентських договорів.

Тема 53. Договір управління майном

Поняття та загальна характеристика договору управління майном. Порядок укладення та форма договору управління майном. Істотні умови договору управління майном. Сторони договору управління майном, їхні права та обов'язки. Припинення договору управління майном.

Тема 54. Договір позики

Договір позики: загальна характеристика та сфера застосування. Сторони договору позики. Порядок укладення та форма договору позики. Зміст договору

позики. Виконання договору позики. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання договору позики.

Тема 55. Кредитний договір

Кредитний договір: поняття, загальна характеристика та сфера застосування. Сторони кредитного договору. Загальні та спеціальні вимоги до кредитодавця. Порядок укладення та форма кредитного договору. Істотні умови кредитного договору. Предмет і строк кредитного договору. Розмір і порядок сплати процентів. Права та обов'язки сторін кредитного договору. Способи забезпечення кредитних договорів. Виконання кредитного договору та відповідальність за невиконання чи неналежне виконання договору. Класифікація кредитних договорів.

Тема 56. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунку

Поняття та загальна характеристика договору банківського вкладу (депозиту). Форма договору банківського вкладу (депозиту). Види вкладів. Сторони договору банківського вкладу (депозиту). Зміст договору банківського вкладу (депозиту).

Поняття та загальна характеристика договору банківського рахунку. Сторони договору банківського рахунку. Зміст договору банківського рахунку. Розірвання договору банківського рахунку.

Тема 57. Договір факторингу

Поняття та ознаки договору факторингу. Види факторингу. Порядок укладення та форма договору факторингу. Сторони договору факторингу, їхні права та обов'язки. Відповідальність сторін за договором факторингу. Припинення договору факторингу.

Тема 58. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Поняття, загальна характеристика та види договорів у сфері інтелектуальної власності. Форма договорів у сфері інтелектуальної власності. Правова характеристика ліцензійного договору. Поняття та види ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Цивільно-правова характеристика та види авторських договорів. Поняття, ознаки, зміст, порядок укладення та виконання договорів на створення та використання об'єктів авторського права. Правова характеристика договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 59. Комерційна концесія

Загальна характеристика договору комерційної концесії. Особливості суб'єктного складу договору комерційної концесії. Порядок укладення та форма договору комерційної концесії. Зміст договору комерційної концесії. Виконання договору комерційної концесії. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання договору комерційної концесії.

Тема 60. Договори про спільну діяльність

Поняття та загальна характеристика договору про спільну діяльність. Сторони в договорі про спільну діяльність, їхні права та обов'язки. Поняття та загальна характеристика договору простого товариства. Права та обов'язки сторін за договором простого товариства. Правовий режим спільного майна учасників. Припинення договору простого товариства.

Тема 61. Недоговірні зобов'язання. Зобов'язання з односторонніх дій

Поняття та особливості недоговірних зобов'язань. Види недоговірних зобов'язань. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Правова природа конкурсу як підстави виникнення цивільних правовідносин. Зобов'язання зі вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Зобов'язання з рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Зобов'язання з набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

Тема 62. Загальні положення про відшкодування шкоди

Зобов'язання із заподіяння шкоди у системі цивільно-правових зобов'язань. Поняття та елементи деліктного зобов'язання. Підстави та умови деліктної відповідальності. Співвідношення договірної та недоговірної відповідальності. Способи відшкодування шкоди. Урахування вини потерпілого та матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, при вирішенні питання про відшкодування шкоди. Особливості відшкодування моральної шкоди. Обставини, які звільняють від майнової відповідальності (необхідна оборона, самозахист). Обставини, які виключають майнову відповідальність (казус, непереборна сила).

Тема 63. Окремі види деліктних зобов'язань

Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою права на самозахист та в стані крайньої необхідності. Відповідальність фізичної чи юридичної особи за шкоду, завдану їхнім працівником чи іншою особою. Особливості відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади АРК або органом місцевого самоврядування чи їх посадовими особами. Відповідальність за шкоду, завдану незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури або суду. Особливості відшкодування шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення. Відповідальність за шкоду, заподіяну малолітніми, неповнолітніми, недієздатними, обмежено дієздатними та особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли керувати ними. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Відповідальність за шкоду, спільно заподіяну кількома особами. Регресні зобов'язання. Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Тема 64. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю

Суб'єкти зобов'язання з відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Умови відповідальності за шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Способи та порядок відшкодування шкоди. Відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого. Підстави та порядок зменшення чи збільшення розміру відшкодування шкоди.

Тема 65. Загальні положення про спадкування

Поняття спадкування. Спадкування як універсальне правонаступництво. Поняття спадкування. Підстави спадкування. Спадкодавці та спадкоємці. Усунення від права на спадкування. Час, місце відкриття спадщини. Склад спадщини. Права та обов'язки, що не входять до складу спадщини.

Тема 66. Особливості спадкування за заповітом та за законом. Здійснення права на спадкування

Спадкування за заповітом. Право на обов'язкову частку в спадщині. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємця інших обов'язків. Форма заповіту. Посвідчення заповіту. Види заповітів. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту. Спадкування за законом. Черговість спадкування за законом. Спадкування за правом представлення. Загальний порядок прийняття спадщини. Особливості прийняття спадщини окремими категоріями спадкоємців. Строки для прийняття спадщини. Юридичні наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини, порядок його реалізації, юридичні наслідки. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія). Відумерлість спадщини. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Охорона спадщини. Вимоги кредиторів спадкодавця до спадкоємців. Оформлення права на спадщину. Свідомство про право на спадщину та порядок його одержання.

Тема 67. Спадковий договір

Поняття, загальна характеристика спадкового договору. Сторони, істотні умови та форма. Права та обов'язки сторін. Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору. Підстави розірвання спадкового договору.

2.5 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство України» (ОК 30):

Тема 1. Загальні положення адміністративного судочинства України

Поняття адміністративного судочинства, його особливості. Адміністративне судочинство як галузь юридичної науки, як галузь права, як окрема галузь правосуддя. Завдання адміністративного судочинства.

Публічно-правовий спір як предмет розгляду в адміністративних судах.

Принципи адміністративного судочинства. Загальні та галузеві принципи адміністративного судочинства. Принцип офіційного з'ясування усіх обставин у справі.

Основні типи (моделі) адміністративної юстиції у зарубіжних країнах та в Україні.

Тема 2. Особливості побудови та функціонування адміністративних

судів в Україні

Роль адміністративних судів у забезпеченні прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин. Основні причини створення адміністративних судів та запровадження адміністративного судочинства в Україні.

Умови і порядок формування адміністративних судів. Етапи створення системи адміністративних судів. Система адміністративних судів в Україні: місцеві адміністративні суди (місцеві окружні суди та окружні адміністративні суди), апеляційні адміністративні суди в апеляційних округах, Верховний Суд, в складі якого діє Касаційний адміністративний суд.

Місце і роль Верховного Суду в системі адміністративного судочинства України. Склад Верховного Суду. Велика Палата та Пленум Верховного Суду.

Тема 3. Підсудність адміністративних справ

Справи, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів. Розмежування предметної юрисдикції адміністративних судів. Місцеві адміністративні суди як суди першої інстанції. Суди апеляційної інстанції. Суд касаційної інстанції. Територіальна підсудність адміністративної справи. Виключна підсудність. Передача адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого.

Тема 4. Організація адміністративного судочинства

Визначення складу суду. Здійснення адміністративного судочинства одноособово та колегією суддів. Порядок вирішення питань колегією суддів. Незмінність складу суду. Підстави відводу та самовідводу судді, секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача.

Учасники судового процесу. Адміністративна процесуальна правосуб'єктність. Особи, які беруть участь у справі. Інші учасники судового процесу. Права та обов'язки учасників судового процесу. Строки в адміністративному судочинстві. Строк звернення до адміністративного суду. Процесуальні строки та їх обчислення.

Тема 5. Докази і доказування в адміністративному судочинстві.

Поняття та види доказів. Належність та допустимість доказів. Предмет доказування. Обов'язок доказування. Підстави звільнення від доказування. Подання та витребування доказів. Огляд доказів за їх місцезнаходженням.

Підстави та порядок забезпечення доказів. Способи забезпечення доказів.

Тема 6. Основні інститути адміністративного судочинства

Судові виклики і повідомлення: повістки про виклик та повістки-повідомлення. Вручення повістки.

Судові витрати: судовий збір та витрати, пов'язані із розглядом справи.

Заходи процесуального примусу в адміністративному судочинстві: підстави і порядок застосування. Види заходів процесуального примусу.

Письмові заяви учасників справи. Поняття, форма та зміст позовної заяви, відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив, заперечення, пояснення третьої особи щодо позову або відзиву. Вимоги до письмових заяв. Заяви з процесуальних питань: заява, клопотання, заперечення проти заяв і клопотань.

Підстави та порядок забезпечення позову. Види забезпечення позову.

Правнича допомога в адміністративному судочинстві. Інститут представництва. Звільнення особи від оплати правничої допомоги. Безоплатна правнича допомога.

Тема 7. Організаційно-правові заходи забезпечення позову в адміністративному судочинстві України

Організаційні заходи забезпечення позову в адміністративному судочинстві. Завдання, функції та юридичне значення заходів забезпечення позову у системі адміністративного судочинства. Забезпечення позову як елемент адміністративно-процесуальної форми. Класифікація видів забезпечення позову. Підстави та порядок застосування правових заходів забезпечення позову в адміністративному судочинстві.

Тема 8. Проходження справи в адміністративному суді

Провадження в адміністративних справах в першій інстанції. Відкриття провадження. Підготовче провадження. Судовий розгляд справи. Судові рішення. Врегулювання спору за участю судді. Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду окремих категорій справ незначної складності.

Типові та зразкові справи в адміністративному судочинстві, особливості їх провадження. Фіксування судового процесу.

Судові рішення в адміністративному судочинстві.

Тема 9. Перегляд судових рішень в апеляційній інстанції

Провадження в адміністративних справах в апеляційній інстанції. Порядок і строки апеляційного оскарження. Прийняття апеляційної скарги. Підготовка справи до розгляду. Апеляційний розгляд справи. Судові рішення суду апеляційної інстанції.

Тема 10. Перегляд судових рішень в касаційній інстанції

Провадження в адміністративних справах у касаційній інстанції. Право на касаційне оскарження. Порядок і строки касаційного оскарження. Прийняття касаційної скарги. Підготовка справи до розгляду. Касаційний розгляд справи. Судові рішення суду касаційної інстанції.

Підстави судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Судове рішення за наслідками провадження.

Тема 11. Особливості розгляду окремих категорій адміністративних справ

Розгляд окремих категорій складних справ:

Види та особливості спорів фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень.

Особливості провадження у справах щодо оскарження нормативно-правових актів.

Особливості провадження у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради

правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, бездіяльності Кабінету Міністрів України.

Особливості провадження у справах щодо оскарження індивідуальних актів Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Міністерства фінансів України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та рішень Кабінету Міністрів України стосовно виведення банків з ринку.

Провадження у справах за адміністративними позовами про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення права на свободу мирних зібрань та щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності

Розгляд справ за участю органів державної виконавчої служби та приватного виконавця.

Особливості провадження у справах, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму.

Види спорів за адміністративним позовом суб'єкта владних повноважень до фізичних чи юридичних осіб та порядок їх розгляду.

Тема 12. Порядок виконання судових рішень в адміністративних справах

Особливості виконання судових рішень в адміністративних справах. Звернення судових рішень до примусового виконання. Судовий контроль за виконанням рішень.

Відновлення втраченого судового провадження.

3. Перелік питань, що виносяться на атестацію

3.1 З навчальної дисципліни «Конституційне право України» (ОК 9):

1. Конституційне право України як галузь права (поняття, предмет, особливості та місце в національній правовій системі).

2. Системно-структурна характеристика конституційного права (поняття, загальна характеристика, юридичні властивості та класифікація норм та інститутів Конституційного права України).

3. Джерела конституційного права України: поняття, конституційно-правова природа, система, види та тенденції розвитку.

4. Конституціоналізм як загальна теорія конституції. Поняття, сутність і характерні ознаки конституціоналізму як політико-правового явища.

5. Поняття, сутність та юридичні властивості Конституції України.

6. Конституція України як закон, що має підвищений ступінь стабільності. Порядок внесення змін до Основного закону – Конституції України.

7. Поняття, сутність, засади конституціоналізму. Генеза становлення українського конституціоналізму.

8. Реалізація Конституції та конституційних норм. Дотримання, виконання, використання та застосування конституції як форми реалізації Конституції.

9. Форма, структура та загальна характеристика Конституції України 1996 року.

10. Загальна характеристика правової охорони Конституції України (поняття, система, конституційний контроль і нагляд, конституційна відповідальність).

11. Конституційно-правовий статус Конституційного Суду України як центральної ланки у системі правової охорони Конституції України (завдання, повноваження та принципи діяльності).

12. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Вимоги, які ставляться до кандидатів на посади суддів Конституційного Суду України.

13. Конституційний лад України (поняття, сутність та засади). Конституційні характеристики Української держави за Основним Законом 1996 року.

14. Поняття та принципи правового статусу людини в Україні.

15. Особисті права і свободи людини та громадянина в Україні: поняття, загальна характеристика

16. Політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: поняття, загальна характеристика

17. Соціально-економічні та культурні права і свободи людини та громадянина в Україні: поняття, загальна характеристика

18. Конституційні обов'язки людини та громадянина в Україні: поняття, загальна характеристика

19. Громадянство як необхідний атрибут держави (поняття, зміст, конституційно-правова природа); принципи громадянства України.

20. Особливості правового положення в Україні іноземних громадян та осіб без громадянства

21. Правовий статус біженців, осіб, які потребують додаткового захисту та внутрішньо переміщених осіб: поняття, законодавче регулювання та розмежування статусів.

22. Конституційно-правове регулювання набуття та припинення громадянства України (підстави та умови, механізм, компетентні органи, що приймають рішення).

23. Конституційні права та свободи людини і громадянина в Україні (поняття та зміст, класифікація, конституційно-правова природа, механізм і гарантії реалізації).

24. Форми демократії: безпосередня (пряма) та представницька (репрезентативна, опосередкована, непряма).

25. Поняття та конституційні основи прямого (безпосереднього) народовладдя.

26. Представницькі органи в Україні: юридична природа, види, повноваження.

27. Правова регламентація порядку організації та проведення виборів народних депутатів України

28. Правова регламентація порядку організації та проведення виборів Президента України

29. Правова регламентація порядку організації та проведення місцевих виборів в Україні
30. Види виборів і виборчих систем в Україні. Принципи виборчого права.
31. Поняття та види референдумів в Україні. Законодавче регулювання та порядок проведення всеукраїнських референдумів в Україні
32. Конституційні засади порядку формування та припинення діяльності Верховної Ради України
33. Поняття парламенту. Парламент та парламентаризм як інститути конституційного права
34. Склад і структура Верховної Ради України.
35. Конституційно-правове регулювання функцій Верховної Ради України та механізм її взаємодії з іншими органами публічної влади.
36. Основи законотворчої діяльності Верховної Ради України. Законодавчий процес в Україні
37. Поняття та сутність парламентського контролю. Конституційні засади парламентського контролю в Україні.
38. Конституційно-правовий статус Рахункової палати
39. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини як орган парламентського контролю
40. Конституційно-правовий статус народного депутата України (поняття, особливості, структура, форми діяльності, гарантії депутатських повноважень).
41. Конституційно-правовий статус Президента України (завдання, функції та повноваження, механізм взаємодії з іншими органами публічної влади).
42. Конституційно-правове регулювання порядку вступу на посаду та припинення повноважень Президента України.
43. Система органів виконавчої влади в Україні (поняття, види, порядок утворення).
44. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України (порядок формування, склад та повноваження)
45. Центральні та місцеві органи виконавчої влади в Україні: поняття, структура, види, повноваження
46. Конституційно-правові засади організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні (поняття, система судової влади, порядок утворення судів, повноваження)
47. Конституційно-правовий статус суддів в Україні. Гарантії незалежності суддів.
48. Конституційні основи адміністративно-територіального устрою України (поняття, система, принципи).
49. Місьцеве самоврядування в Україні: поняття, система, та гарантії здійснення
50. Органи місцевого самоврядування в Україні (поняття, види, порядок формування, основні принципи організації та діяльності).

3.2 З навчальної дисципліни «Трудове право України» (ОК 19):

1. Предмет та метод трудового права.

2. Поняття та види джерел трудового права.
3. Поняття та класифікація суб'єктів трудових правовідносин.
4. Поняття та види актів соціального діалогу.
5. Колективний договір: поняття та сторони. Порядок укладення колективного договору.
6. Поняття, сторони та зміст трудового договору.
7. Порядок укладення трудового договору.
8. Поняття та види переведень на іншу роботу.
9. Зміна умов трудового договору.
10. Переміщення працівника на інше робоче місце.
11. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
12. Припинення трудового договору за угодою сторін.
13. Порядок звільнення працівника.
14. Робочий час як істотна умова трудового договору. .
15. Скорочений робочий час. Неповний робочий час.
16. Гнучкий режим робочого часу.
17. Надомна робота. Дистанційна робота.
18. Підсумований облік робочого часу.
19. Вахтовий метод організації робіт.
20. Ненормований робочий час.
21. Надурочні роботи.
22. Поняття та види часу відпочинку.
23. Порядок залучення до роботи у вихідні, святкові (неробочі) дні.
24. Щорічні основні відпустки : поняття, види , тривалість.
25. Щорічні додаткові відпустки : поняття, види, тривалість.
26. Порядок надання щорічних відпусток.
27. Правове регулювання творчих відпусток.
28. Відпустки у зв'язку з вагітністю, пологами і для догляду за дитиною.
29. Додаткова відпустка працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину з інвалідністю.
30. Перенесення щорічних відпусток.
31. Надання відпусток без збереження заробітної плати : поняття та види.
32. Мінімальна заробітна плата працівників: поняття, порядок застосування.
33. Сфера державного регулювання оплати праці.
34. Колективно-договірне регулювання оплати праці.
35. Заходи заохочення – як метод забезпечення трудової дисципліни.
36. Загальна дисциплінарна відповідальність працівників: поняття, порядок застосування.
37. Повна матеріальна відповідальність: загальна характеристика.
38. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність.
39. Правила внутрішнього трудового розпорядку: поняття та порядок прийняття.

40. Охорона праці жінок. Охорона праці молоді.
41. Охорона праці працівників, які працюють у важких та шкідливих умовах праці.
42. Організація охорони праці на підприємствах, установах, організаціях.
43. Порядок і строки розгляду трудового спору в комісії по трудових спорах.
44. Поновлення працівника на роботі.
45. Особливості розгляду трудових спорів в судовому порядку.
46. Основні відмінності між щорічною основною та додатковою відпустками.
47. Дистанційна та надомна робота: порівняльний аналіз.
48. Основні відмінності між розірванням строкового трудового договору та трудового договору, який укладений на невизначений строк.
49. Неповний та ненормований робочий час: порівняльний аналіз.
50. Переміщення та переведення працівника у трудових правовідносинах

3.3 З навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (ОК 24):

1. Поняття та види кримінальних правопорушень. Відмінність кримінального правопорушення від інших правопорушень.
2. Підстава кримінальної відповідальності. Елементи та ознаки складу кримінального правопорушення.
3. Поняття та види стадій кримінального правопорушення, їх розмежування.
4. Поняття і ознаки добровільної відмови. Добровільна відмова при співучасті, її особливості і вплив на кримінальну відповідальність співучасників кримінального правопорушення.
5. Види співучасників кримінального правопорушення, критерії і значення їх виділення. Кримінальна відповідальність співучасників.
6. Вчинення кримінального правопорушення організованими групами та злочинними організаціями: їх характеристика та розмежування.
7. Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень: кримінально-правові ознаки та розмежування.
8. Необхідна оборона, уявна оборона та крайня необхідність: умови правомірності та розмежування.
9. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації: умови правомірності та спеціальні випадки притягнення до кримінальної відповідальності.
10. Обов'язкові види звільнення від кримінальної відповідальності: підстави та умови застосування.
11. Обмеження волі, позбавлення волі та довічне позбавлення волі: правила призначення та розмежування.
12. Загальні засади призначення покарання, в тому числі щодо неповнолітніх. Види обставин, що пом'якшують і обтяжують покарання, їх характеристика.

13. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків: правила застосування.

14. Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності, в тому числі і щодо неповнолітніх: види, підстави та умови застосування.

15. Звільнення від відбування покарання з випробуванням: види, підстави та умови застосування.

16. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: підстави та умови застосування, відмежування від заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.

17. Звільнення від покарання на підставі акта про помилування: підстави та умови застосування.

18. Поняття та види амністії. Порядок застосування амністії в Україні., розмежування із помилуванням.

19. Виникнення і припинення судимості. Порядок погашення та зняття судимості, в тому числі і щодо неповнолітніх.

20. Примусові заходи медичного характеру: види та порядок застосування.

21. Спеціальна конфіскація як захід кримінально-правового характеру: поняття, підстави для застосування, відмежування від конфіскації майна.

22. Система заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру.

23. Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності: загальні та спеціальні види такого звільнення.

24. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх та особливості їх призначення.

25. Особливості звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування: загальні та спеціальні види такого звільнення.

26. Державна зрада: кримінально-правові ознаки та розмежування із суміжними складами кримінальних правопорушень.

27. Види тілесних ушкоджень, їх кримінально-правова характеристика. Розмежування умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства.

28. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: кримінально-правова характеристика, розмежування з іншими видами умисних вбивств.

29. Домашнє насильство: кримінально-правові ознаки та розмежування із суміжними складами кримінальних правопорушень.

30. Залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані: розмежування кримінальних правопорушень.

31. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей: кримінально-правові ознаки. Зміст кваліфікуючих ознак.

32. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини, насильницьке зникнення та захоплення заручників: розмежування кримінальних правопорушень.

33. Торгівля людьми: кримінально-правові ознаки, розмежування із суміжними складами кримінальних правопорушень.

34. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплати

35. Крадіжка, грабіж та шахрайство: кримінально-правові ознаки та розмежування.

36. Розбій, вимагання та насильницький грабіж: кримінально-правові ознаки та розмежування.

37. Контрабанда лісоматеріалів та цінних порід дерев: кримінально-правові ознаки та зміст кваліфікуючих ознак.

38. Шахрайство з фінансовими ресурсами: кримінально-правові ознаки та розмежування із кримінальними правопорушеннями проти власності.

39. Незаконне полювання: кримінально-правові ознаки та розмежування із суміжними складами кримінальних правопорушень.

40. Порушення вимог законодавства про охорону праці: кримінально-правові ознаки та розмежування з іншими кримінальними правопорушеннями проти безпеки виробництва.

41. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній: кримінально-правові ознаки та розмежування із суміжними складами кримінальних правопорушень.

42. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами: кримінально-правові ознаки складів кримінальних правопорушень та умови законодавчого компромісу.

43. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами: кримінально-правові ознаки та зміст кваліфікуючих ознак.

44. Незаконне заволодіння транспортним засобом: кримінально-правові ознаки та розмежування із суміжними складами кримінальних правопорушень.

45. Хуліганство: кримінально-правові ознаки та розмежування із суміжними складами кримінальних правопорушень.

46. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту: кримінально-правові ознаки. Спеціальний вид звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення цього кримінального правопорушення.

47. Розголошення державної таємниці та втрата відомостей, що містять державну таємницю: зміст розмежувальних ознак.

48. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів: кримінально-правові ознаки та розмежування із службовим підробленням.

49. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу: Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Зміст ознак кваліфікованих складів

3.4 З навчальної дисципліни «Цивільне право України» (ОК 25):

1. Правоздатність та дієздатність фізичної особи. Зміст окремих різновидів цивільної дієздатності фізичних осіб.

2. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення померлою: підстави, правові наслідки.

3. Правовий статус юридичних осіб. Організаційно-правові форми юридичних осіб.

4. Припинення юридичної особи.

5. Поняття, ознаки та види правочинів у цивільному праві. Умови дійсності правочинів.

6. Поняття та види недійсних правочинів. Правові наслідки недійсності правочинів.

7. Об'єкти цивільних правовідносин: поняття й види.

8. Поняття та види представництва у цивільному праві.

9. Поняття та види строків у цивільному праві.

10. Загальна та спеціальна позовна давність.

11. Форми та способи захисту цивільних прав та інтересів.

12. Підстава та умови цивільно-правової відповідальності.

13. Особисті немайнові права фізичної особи.

14. Способи захисту особистих немайнових прав фізичної особи.

15. Право власності. Зміст права власності.

16. Підстави набуття та припинення права власності.

17. Право спільної власності: поняття, види.

18. Речові права на чуже майно за цивільним законодавством України.

19. Способи захисту права власності.

20. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності.

21. Поняття та види зобов'язань. Види забезпечення виконання зобов'язання.

22. Поняття, ознаки та види цивільно-правових договорів.

23. Укладення, зміна та розірвання цивільно-правового договору.

24. Правове регулювання договору купівлі-продажу.

25. Правове регулювання договору роздрібної купівлі-продажу.

26. Правове регулювання договору дарування.

27. Правове регулювання договору довічного утримання.

28. Правове регулювання договору найму (оренди).

29. Правове регулювання договору побутового підряду.

30. Правове регулювання договору будівельного підряду.

31. Правове регулювання договору перевезення.

32. Правове регулювання договору зберігання. Спеціальні види зберігання.

33. Правове регулювання договору позики.

34. Правове регулювання кредитного договору.

35. Правове регулювання договору страхування.

36. Правове регулювання договору комісії.

37. Правове регулювання договору доручення.

38. Правове регулювання договору банківського вкладу.

39. Правове регулювання договору банківського рахунка.
40. Правове регулювання договору факторингу.
41. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
42. Правове регулювання договору комерційної концесії.
43. Правове регулювання публічної обіцянки винагороди.
44. Поняття та види спадкування.
45. Правовий статус спадкодавця, спадкоємців. Склад спадщини.
46. Прийняття спадщини. Відмова від спадщини.
47. Правове регулювання спадкового договору.
48. Особливості відшкодування шкоди завданої джерелом підвищеної небезпеки.
49. Особливості відповідальності за шкоду, завдану малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами.
50. Особливості відповідальності за шкоду, завдану незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.

3.5 З навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство України» (ОК 30):

1. Адміністративна юстиція як інститут судового захисту: поняття, зміст. Основні типи (моделі) адміністративної юстиції у зарубіжних країнах та в Україні: порівняльна характеристика.
2. Поняття адміністративного судочинства, його особливості. Адміністративне судочинство як галузь юридичної науки, як галузь права, як окрема галузь правосуддя.
3. «Адміністративне судочинство» та «адміністративний процес»: зміст та розмежування категорій.
4. Правове регулювання здійснення адміністративного судочинства в Україні. Особливості застосування адміністративними судами міжнародно-правових актів при здійсненні правосуддя в адміністративних справах.
5. Завдання та основні засади адміністративного судочинства України. Відмінність адміністративного судочинства від цивільного, господарського та кримінального судочинства.
6. Види та зміст принципів адміністративного судочинства, їх практичне застосування в судовому адміністративному процесі.
7. Публічно-правовий спір як предмет розгляду в адміністративних судах. Ознаки публічно-правового спору. Відмінність публічно-правового спору від спору, що впливає з приватноправових відносин.
8. Основні причини створення адміністративних судів та запровадження адміністративного судочинства в Україні. Особливості побудови системи адміністративних судів.
9. Справи, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів. Розмежування предметної юрисдикції адміністративних судів.

10. Інстанційна та територіальна підсудність в адміністративному судочинстві: зміст та розмежування. Наслідки порушення правил підсудності.

11. Порядок визначення складу суду при вирішенні адміністративних справ. Здійснення адміністративного судочинства одноособово та колегією суддів.

12. Підстави відводу та самовідводу судді, секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача. Порядок вирішення заявленого відводу чи самовідводу судді.

13. Види учасників судового процесу. Розмежування категорій «учасники справи» та «інші учасники судового процесу» в адміністративному судочинстві.

14. Підстави залучення до справи експерта та спеціаліста. Їх правовий статус. Відмінність висновку експерта від консультацій спеціаліста.

15. Представники в адміністративній справі. Особи, які не можуть бути представниками в суді. Розмежування повноважень адвоката та законних представників.

16. Процесуальні строки в адміністративному судочинстві: поняття, види. Підстави та порядок поновлення та продовження процесуальних строків.

17. Поняття та види доказів в адміністративному судочинстві. Підстави звільнення від доказування.

18. Особливості подання та витребування доказів в адміністративному судочинстві. Способи забезпечення доказів.

19. Судові виклики і повідомлення в адміністративному судочинстві: поняття, зміст, особливості вручення. Відмінність між повістками про виклик і повістками-повідомленнями.

20. Право на звернення до адміністративного суду та способи судового захисту. Поняття, форма, зміст адміністративного позову та вимоги до нього.

21. Судові витрати : поняття та види. Порядок розподілу судових витрат між сторонами процесу.

22. Заходи процесуального примусу в адміністративному судочинстві: поняття, види, підстави та порядок застосування.

23. Дії, які суд може визнати зловживанням процесуальними правами учасниками судового адміністративного процесу. Процесуальні наслідки.

24. Письмові та речові докази в адміністративному судочинстві: поняття та розмежування.

25. Судові рішення в адміністративному судочинстві: види, зміст, порядок ухвалення.

26. Заяви по суті справи та заяви з процесуальних питань в адміністративному судочинстві : поняття, види, розмежування.

27. Позовна заява та відзив на позовну заяву : зміст, розмежування та порядок подання до адміністративного суду.

28. Фіксування судового адміністративного процесу: вимоги, порядок, відповідальні особи.

29. Особливості розгляду справ за правилами спрощеного позовного провадження. Обставини, які суд враховує при вирішенні питання про розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження.

30. Порядок і строки апеляційного оскарження судових рішень в адміністративному судочинстві. Відмінність позовної заяви від апеляційної скарги.

31. Порядок та строки касаційного оскарження. Судові рішення суду касаційної інстанції: порядок їх прийняття.

32. Місце і роль Верховного Суду в системі адміністративного судочинства України. Особливості повноважень Касаційного адміністративного суду.

33. Відмова у відкритті провадження в адміністративній справі. Правове оформлення відмови.

34. Підстави залишення позовної заяви без руху та повернення позовної заяви позивачеві.

35. Типові та зразкові справи в адміністративному судочинстві: поняття та розмежування.

36. Підстави та порядок забезпечення позову в адміністративному судочинстві. Зміст і форма заяви про забезпечення позову.

37. Забезпечення позову та забезпечення доказів в адміністративному судочинстві: особливості розмежування.

38. Нововиявлені та виключні обставини: поняття, розмежування. Особливості та підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

39. Стадії судового адміністративного процесу як процесуальної форми відправлення правосуддя адміністративними судами : поняття, зміст та особливості.

40. Порядок виконання судових рішень в адміністративних справах. Судові рішення, які виконуються негайно.

41. Загальне та спрощене позовне провадження : поняття, зміст, розмежування.

42. Особливості врегулювання адміністративного спору за участю судді. Форми проведення.

43. Види та особливості спорів фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень.

44. Особливості провадження у справах щодо оскарження нормативно-правових актів.

45. Особливості провадження у справах, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму.

46. Особливості провадження у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, бездіяльності Кабінету Міністрів України.

47. Правнича допомога в адміністративному судочинстві. Право на безоплатну правничу допомогу та порядок її надання.

48. Особливості провадження у справах за адміністративними позовами органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань

49. Особливості провадження у справах за адміністративними позовами про заборону політичної партії

50. Особливості та порядок здійснення провадження у справах з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності

4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ВІДПОВІДІ НА ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

- уважно прочитати назву питання та намагатися визначити складові цього питання, зміст яких слід буде розкрити під час усної відповіді;

- звертання до цієї Програми буде корисним для того, щоб пригадати системні взаємозв'язки отриманих питань з іншим інформаційним обсягом відповідної навчальної дисципліни;

- у процесі підготовки до відповіді рекомендується робити стислий виклад найбільш важливих позицій питання для того, щоб у процесі відповіді ці положення були ніби орієнтирами у процесі відповіді;

- потрібно акумулювати усі набуті знання з тим, щоб охарактеризувати кожную складову питання;

- мова має бути чіткою, висловлювання точними, логічними та системними;

- не допускається вживання термінології яка не відповідає установленими законодавчими чи іншими нормативними актами дефініціями та визначеннями;

- під час усної відповіді на теоретичні питання білету слід виявити знання теоретичного матеріалу, положень нормативно-правових актів та судової практики;

- окрему увагу доцільно приділяти окремим проблемним аспектам визначеного питання;

- рекомендується у процесі відповіді визначати види процесуальних документів, якими може супроводжуватися розглядуваний процес, а також висловитися щодо змісту цих джерел;

- жодним чином не рекомендується робити великий відступ від визначеного питання, намагатися наводити положення, які є віддаленими, до тих, які передбачено білетом;

- наприкінці відповіді слід наголосити, що відповідь є закінчена;

- уважно слід вислухати зміст додаткового питання, яке було висловлене членом ЕК;

- переходити до відповіді на наступне питання можна лише з дозволу членів комісії;

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, СУДОВА ПРАКТИКА ТА НАУКОВА ЛІТЕРАТУРА

5.1 З навчальної дисципліни «Конституційне право України» (ОК 9):

5.1.1 нормативно-правові акти:

- Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
- Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
- Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 року / Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
- Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року / Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
- Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року / Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/ru/995_004.
- Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text.
- Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16 вересня 2014 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
- Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>.
- Акт проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради Української РСР від 24 серпня 1991 року / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text>.
- Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26 січня 2021 року № 1135-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-IX#Text>.
- Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 року № 2136-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
- Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
- Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
- Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року № 5076-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.

- Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року № 1550-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>.
- Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
- Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року № 987-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12>.
- Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
- Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25 квітня 2019 року № 2704-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
- Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
- Про політичні партії в Україні: Закон України від 05 квітня 2001 року № 2365-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>.
- Про звернення громадян: Закон України від 02 жовтня 1996 року № 393/96-ВР. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
- Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року № 2235-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
- Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
- Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
- Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.
- Про корінні народи України: Закон України від 01 липня 2021 року № 1616-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1616-20#Text>.
- Про національні меншини (спільноти) України: Закон України від 13 грудня 2022 року. № 2827-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2827-20#Text>
- Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08 липня 2011 року № 3671-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>.

- Про закордонних українців: Закон України від 04 березня 2004 року № 1582-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1582-15>.
- Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 року № 396-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#n4459>.
- Про Державний реєстр виборців: Закон України від 22 лютого 2007 року № 698-16 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-16>.
- Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 року № 2747-15 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
- Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
- Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-18 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.
- Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року № 3166-17 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.
- Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09 квітня 1999 року № 586-14 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
- Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-17 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>.
- Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент): Закон України від 10 вересня 2019 року № 39-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20#n9>.
- Про очищення влади: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1682-18 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>.
- Про відновлення довіри до судової влади в Україні: Закон України від 08 квітня 2014 року № 1188-18 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1188-18>.
- Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
- Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07 червня 2001 року № 2493-14 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
- Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05 лютого 2015 року № 157-19 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.

- Про співробітництво територіальних громад: Закон від України 17 червня 2014 року № 1508-18 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.
- Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11 липня 2001 року № 2625-14 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
- Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-18 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
- Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України від 21 лютого 2014 року / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-18>.
- Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02 червня 2016 року № 1401-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-19#Text>.
- Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору): Закон України від 07 лютого 2019 року № 2680-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19#Text>.
- Про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України): Закон України від 03 вересня 2019 року № 27-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/27-20#Text>.

5.1.2 судова практика:

- Висновок Конституційного Суду України (Велика палата) у справі щодо зменшення конституційного складу Верховної Ради України та закріплення пропорційної виборчої системи (реєстр. № 1017) від 16.12.2019 р. № 8-в/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008v710-19#Text>
- Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 30.07.2015 № 2-в/2015. *Офіційний вісник України* від 21.08.2015. № 64.
- Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 57 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про всеукраїнський референдум» від 26.04.2018 № 4-р/2018. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-18/paran60#n60>.
- Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 08.12.2004 № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України). URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/v020p710-10>.

– Рішення Конституційного суду України у справі про здійснення влади народом від 5.10.2005 р. № 6-рп/2005.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-05#Text>

– Рішення Конституційного Суду України у справі про обрання Голови Верховної Ради України від 11.07.2012 р. № 15-рп/2012 URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-12#Text>.

Рішення Конституційного Суду України у справі про прийняття Конституції та законів України на референдумі від 16.04.2008 р. № 6-рп/2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-08>

5.1.3. спеціальна література:

– Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. посібник / І.І. Бабін, О.В. Білоскурська. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

– Бориславська О.М. Європейська модель конституціоналізму: системно-аксіологічний аналіз: монографія. Харків: Право, 2018. 384 с.

– Децентралізація публічної влади в Україні у контексті зарубіжного досвіду та євроінтеграційних процесів: колективна монографія / за наук. ред. проф. О.В. Батанова, доц. Р.Б. Бедрія; передмова академіка НАН України Ю.С. Шемшученка. Львів: СПОЛОМ, 2021. 388 с.

– Конституційне право : навч. посібник / Д. Терлецький, М. Афанасьєва, Ю. Батан [та ін.] ; за заг. ред. Д. Терлецького ; НУ «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 584 с.

– Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.

– Конституційне право України : посіб. для підгот. до іспитів / [Т. М. Слінько, І. І. Дахова, Л. І. Летнянчин та ін.]. Вид. 7-ме, перероб. та допов. Харків : Право, 2022. 372 с.

– Конституційне право: підручник / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич; за загальною редакцією М.І. Козюбри. К.: Ваїте, 2021. 528 с.

– Проблеми сучасної конституціоналістики: навчальний посібник / Н. В. Аніщук, М. В. Афанасьєва та ін.; за заг. ред. А.Р. Крусян та А. А. Єзерова. К.: Юрінком Інтер, 2018. 524 с.

– Совгиря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2022. 556 с.

5.2 З навчальної дисципліни « Трудове право України» (ОК 19):

5.2.1 нормативно-правові акти:

– Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

– Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>

–Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні : Закон України від 06.09.2012 р. № 5207-VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>

–Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.10.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

–Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>

–Про соціальний діалог : Закон України від 23.12.2010 р. № 2862-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text>

–Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995р. № 108/95-ВР URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

–Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>

–Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 р. №1045-XIV URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>

–Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності : Закон України від 22.06.2012 р. № 5026-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17#Text>

–Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. №5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>

–Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>

–Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

5.2.2 судова практика:

–Дайджест правових позицій Верховного Суду щодо трудових спорів за II півріччя 2022 року./ упоряд. правове управління (III) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/daidzest-pravovix-pozicii-verhovnogo-sudu-shhodo-trudovix-sporiv-za-ii-pivriccia-2022-roku>.

–Дайджест правових позицій Верховного Суду щодо трудових спорів за I півріччя 2022 року./ упоряд. правове управління (III) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ. URL: <https://unba.org.ua/news/7533-dajdzhest-pravovih-pozicij-verhovnogo-sudu-shodo-trudovih-sporiv-za-i-pivrichchya-2022-roku.html>.

–Дайджест правових позицій Верховного Суду щодо трудових спорів за II квартал 2021 року./ упоряд. правове управління (III) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2021. 33 с. URL: <https://unba.org.ua/news/6895-dajdzhest-pravovih-pozicij-verhovnogo-sudu-shodo-trudovih-sporiv-za-ii-kvartal-2021-roku.html>.

–Дайджест правових позицій Верховного Суду щодо трудових спорів за IV квартал 2021 року./ упоряд. правове управління (III) департаменту аналітичної

та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2021. 33 с. URL: <https://unba.org.ua/news/7273-dajdzhest-pravovih-pozicij-verhovnogo-sudu-shodo-trudovih-sporiv-za-iv-kvartal-2021-roku.html>

–Дайджест судової практики Верховного Суду зі спорів, що виникають із трудових відносин. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 17.08. 2018 по 02.01.2020 р. / упоряд. правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2020. 284 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Dajdzhest_trudovi_vidnosyny.pdf .

–Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за квітень 2021 року / упоряд. правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2021. 31 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogljad_KKS_06_2020.pdf.

–Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за квітень 2021 року / упоряд. правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2021. 60 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogljad_KAS.pdf

–Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за лютий 2021 року / упоряд. правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2021. 31 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KCS_02_2021.pdf

–Про практику застосування законодавства про оплату праці: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24. 12. 1999 р. №13 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-99>

–Про практику розгляду судами трудових спорів: постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.92 р. №9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92#Text>

–Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: постанова Пленуму Верховного Суду України від 31. 03. 1995 р. №4 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95>.

5.2.3 спеціальна література:

–Актуальні проблеми забезпечення прав людини у сфері праці та соціального захисту: колект. монографія / [Г.І.Чанишева та ін.]; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса: Гельветика, 2018. 279 с.

–Бутинська Р.Я. Правовий статус учасників колективно-трудоових правовідносин: монографія. Львів: Растр-7, 2020. 233 с.

–Вавженчук С.Я. Охорона та захист трудових прав працівників: підручник. Харків: Право, 2018. 557 с.

–Вареник О.С. Правове регулювання порядку припинення трудового договору за законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2018. 20 с.

–Венедіктов В. С. Сучасні проблеми трудового права України: навч. посіб. для магістрів та аспірантів (напрямок підготовки 081 «Право»). Харків: Право, 2018. 294 с.

–Венедіктов В.С. Концептуальні підходи до визначення трудового договору в нових умовах господарювання: монографія. Суми, 2016. 240 с.

–Венедіктов С.В. Правове регулювання праці у Великобританії: прогресивний досвід і перспективи для України: монографія. Київ: Ніка-Центр, 2017. 173 с.

–Данилов М.О. Трудовий договір за законодавством України та країн Європейського Союзу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2017. 19 с.

–Дума О.О. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця у зв'язку з поновленням на роботі працівника, який раніше виконував цю роботу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Харків, 2017. 20 с.

–Жигалкін І.П. Система принципів трудового права України: проблеми сучасної теорії і практики : монографія Х.: Право, 2015. 360 с.

–Жигалкін І.П. Система принципів трудового права в умовах формування нової правової доктрини України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2016. 40 с.

–Івчук Ю.Ю. Теоретико-правові засади правового регулювання охорони праці в умовах реформування трудового законодавства України: монографія. Харків: Право, 2015. 198 с.

–Кушнір Н.В. Теоретичні засади реалізації гендерної рівності у трудовому праві України : дис. ... д-ра філос.: 12.00.05. Харків, 2020. 208 с.

–Кисельова О.І. Співвідношення міжнародного, державного, колективно-договірного та індивідуально-договірного регулювання трудових відносин: монографія. Харків, 2017. 426 с.

–Коваленко О.О. Правові проблеми свободи волі сторін при укладанні, зміні та припиненні трудового договору: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.05. Київ, 2015. 40 с.

–Венедіктов В.С., Горбачова К.М. Концептуальні підходи до визначення трудового договору в нових умовах господарювання: монографія. Суми, 2016. 242 с.

–Міщук М.О. Теоретико-правові засади соціального партнерства в Україні: монографія. Харків: Діса плюс, 2015. 431 с.

–Мельник К.Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору: монографія. Харків, 2016. 239 с.

–Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими: монографія / К.Ю. Мельник, С.М. Бортник, О.В. Худякова. Харків, 2017. 229 с.

–Наньєва М.І. Укладення трудового договору за законодавством України та окремих зарубіжних країн : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Одеса, 2017. 20 с.

–Рим О.М. Про працівника як основного суб'єкта трудового права у Європейському Союзі. *Вісник Львівського університету*: серія юридична. 2020. № 70. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/10965>

–Сімутіна Я.В. Юридичні факти в механізмі правового регулювання трудових відносин: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05. Одеса, 2019. 43 с.

–Тиха А.П. Правове регулювання змін трудового договору : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Київ, 2017. 20 с.

–Теорія трудового права України: монографія / за ред. І. М. Якушева. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 571 с.

–Шишлюк В.Р. Припинення трудового договору за законодавством України і Польщі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05. Одеса, 2017. 20с.

5.3 З навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (ОК 24):

5.3.1 нормативно-правові акти:

–Женевська Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих воюючих армій на полі бою від 12 серпня 1949 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_151

–Женевська Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12 серпня 1949 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text

–Женевська Конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_153

–Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text

–Міжнародна Конвенція про захист усіх осіб від насильницьких зникнень від 20 грудня 2006 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_154

–Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

–Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

–Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 7 листопада 2003 року № 1129-IV. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15> Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

–Про застосування амністії в Україні: закон України від 01 жовтня 1996 року № 392/96-ВР. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/96-%D0%B2%D1%80>

–Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80> Основи законодавства про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-XII. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

–Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

–Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20 березня 2003 року № 638-IV. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15>

–Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року № 1777-XII URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>

–Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-XII в редакції Закону від 21 вересня 1999 року N 1079-XIV. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

–Про оборону України: Закон України від 06 грудня 1991 року № 1932-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

–Про гуманітарну допомогу: Закон України від 22 жовтня 1999 року № 1192-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-14#Text>

–Про мисливське господарство та полювання: Закон України від 22 лютого 2000 р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14>

–Про тваринний світ: Закон України від 13 грудня 2001 р. № 2894-III: / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>

–Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів: Закон України від 8 липня 2011 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3677-17>

–Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15 лютого 1995 року в редакції Закону від 22 грудня 2006 року № 530. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>

–Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>

–Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>

–Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7 грудня 2017 р. № 2229-VIII. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>

–Про військовий обов’язок і військову службу: Закон України від 25 березня 1992 р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>

–Про Положення про порядок здійснення помилювання: указ Президента України від 21 квітня 2015 року № 223/2015. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>

–Про затвердження правил судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень: наказ Міністерства охорони здоров’я України від 17 січня 1995 року № 6. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95>

–Про затвердження зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби Безпеки України від 18 серпня 2005 року № 440. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05>

–Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 року № 770. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>

–Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України: наказ Міністерства оборони України від 23 березня 2017 № 164, зареєстровано у Міністерстві юстиції України 09 червня 2017 р. за № 704/30572 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text>

5.3.2 судова практика:

–Огляд рішень Великої Палати Верховного Суду, об’єднаної палати і палат Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду, які містять правові висновки про застосування норм кримінального та кримінального процесуального права (2018–2023 роки) / Упоряд.: відділ систематизації судової практики касаційного суду управління аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду департаменту аналітичної та правової роботи; заступник голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду, канд. юрид. наук Н. О. Антонюк. Київ, 2024. 73 с. / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_VP_KKS_2018_2023.pdf

–Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР, за I півріччя 2023 року / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи. Київ, 2023. 69 с. / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_01_06_2023.pdf

–Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за 2022 рік. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 01.01.2022 по 31.12.2022 / Верховний Суд. URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_2022.pdf

–Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду в провадженнях про кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 2018 року по жовтень 2022 року / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_zloch_gosp_dijal_1.pdf

–Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у провадженнях про кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 2018 року по серпень 2022 року / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/2022_09_26_Oglyad_KKS_2018_2022.pdf

–Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень терористичної спрямованості Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 2018 року по серпень 2021 року / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_06_12_2021.pdf

–Огляд судової практики палат і об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Рішення, внесені до ЄДРСР, за 2021 рік / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_2021.pdf

–Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо застосування спеціальної конфіскації майна як заходу кримінально-правового характеру Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із січня 2018 року по листопад 2021 року / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_2022_01_11.pdf

–Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 01.01.2020 по 30.12.2020 / Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_2020.pdf

–Про практику застосування судами законодавства про звільнення від відбуття покарання засуджених, які захворіли на тяжку хворобу: постанова Пленуму Верховного Суду України від 28 вересня 1973 року № 8. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-73> .

–Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: постанова Пленуму Верховного Суду України від 04 червня 2010 року № 7. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10> .

–Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 року № 7. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-05>.

–Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: постанова Пленуму Верховного суду України від 23 грудня 2005 року № 12. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-05>.

–Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 грудня 2003 року № 16. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03>.

–Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 року № 5. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va005700-04>

–Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 14. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-05>.

–Про практику призначення військовослужбовцям покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: постанова Пленуму Верховного суду України від 28 грудня 1996 року № 15. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0015700-96>.

–Про практику призначення судами кримінального покарання: постанова Пленуму Верховного суду України від 24 жовтня 2003 року № 7. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03>.

–Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчиненні стійкими злочинними об'єднаннями: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 року № 13. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>.

–Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006 року № 2. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06>.

–Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 року № 3. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02>.

–Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи: постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 р. № 2.

/ Верховна Рада України.
 URL:<http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03#Text> .

—Про судову практику у справах про злочини проти власності: постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 року № 10. / Верховна Рада України. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09> .

—Про судову практику у справах про необхідну оборону: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 року № 1. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001700-02> .

—Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну невідбутої частини покарання більш м'яким: постанова Пленуму Верховного суду України від 26 квітня 2002 року № 2. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-02> .

5.3.3 спеціальна література:

—Брич Л.П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2013. 712 с.

—Гришук В. К. Кримінальне право України : Загальна частина: навчальний посібник Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. 568 с.

—Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навчальний посібник. Київ: Ваіте, 2014. 944с.

—Кваліфікація та основи методики розслідування домашнього насильства: навчальний посібник / С. Романцова, Н. Устрицька, І. Гловюк та ін.; за ред. І. Гловюк, Н. Лащук, С. Романцової. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 404 с

—Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ : ВД «Дакор», 2013. 786 с.

—Кримінальне право України. Загальна частина: підручник : у 3-х т. Т. 1 Загальні засади / П.С. Берзін. 2-ге вид., виправ. та доп. Київ : ВД «Дакор», 2019. 562 с.

—Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В.І. Борисов та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна, В.І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

—Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 768 с.

—Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України / М.І. Хавронюк. 2-ге вид. Київ : ВД «Дакор», 2021. 266 с.

—Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.] : за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. К. : Юрінком Інтер, 2017. 1104 с.

—Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ : Дакор, 2019. 1384 с.

–Організаційно-правові основи запобігання тероризму: підручник / Ю.О. Лісіцина, І.Р. Серкевич, Г.З. Яремко та ін.; за заг. ред. В.В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 305 с.

–Сучасні тенденції розвитку кримінальної юстиції в Україні: колективна монографія / за ред.: І.Гловюк, Н.Лащук. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 392 с.

–Українське кримінальне право. Загальна частина : підручник / за ред. В.О. Навроцького. Київ : Юрінком Інтер, 2013. 712 с.

5.4 З навчальної дисципліни «Цивільне право України» (ОК 25):

5.4.1 нормативно-правові акти:

–Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

–Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>

–Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 року № 2947-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

–Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року. № 435-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

–Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

–Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01 грудня 2022 № 2811-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

–Про акціонерні товариства: Закон України від 27 липня 2022 № 2465-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#n1985>

–Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові: Закон України від 30 вересня 2020 № 931-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/931-20#Text>

–Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>

–Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01 липня 2004 року № 1952-IV (в редакції Закону від 26.11.2015 № 834-VIII) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>

–Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV (в редакції Закону від 26.11.2015 № 835-VIII) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>

–Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині: Закон України від 17 травня 2018 року № 2427-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>

–Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року № 1023-XII (в редакції Закону від 01.12.2005 № 3161-IV) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

–Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 року № 222-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

–Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. №3425-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>

–Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 3 жовтня 2019 року № 157-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20#Text>

–Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину не законними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01 грудня 1994 року № 266/94-BP / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80#Text>

–Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18 січня 2018 року № 2269-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19#Text>

–Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23 лютого 2006 року 3480-IV (в редакції Закону від 19.06.2020 № 738-IX) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

–Про споживче кредитування: Закон України від 15 листопада 2016 року № 1734-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>

–Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07 грудня 2000 року № 2121-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

–Про страхування: Закон України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

–Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06 лютого 2018 року № 2275-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

–Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14 грудня 2021 року № 1953-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

–Про фінансовий лізинг: Закон України від 4 лютого 2021 року № 1201-IX. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>

–Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: наказ Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року. № 296/5

/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>

5.4.2 судова практика:

–Судовий захист права власності: практика Верховного Суду. 19 лютого 2021 року. URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Presentation_Property_rights.pdf

–Огляд за результатами вивчення практики розгляду Верховним Судом справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів. Рішення, внесені до ЄДРСР за 2020 рік. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogliad_korporativ_KGS_2020.pdf

–Способи захисту порушеного права у спорах, пов'язаних з державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. 26 березня 2021 року. URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Presentation_Mishchenko_26_03_2021.pdf

–Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах щодо визнання односторонніх правочинів недійсними. 26 січня 2021 року. URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/KCS_26_01_2021.pdf

–Дайджест правових позицій Великої Палати Верховного Суду у справах, у яких ВП ВС відступила від висновків щодо застосування норм права у подібних правовідносинах, викладених в раніше ухвалених рішеннях ВСУ або ВП ВС, чи підтвердила їх 2018–2020 роки. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Daidjest_vidstupiv.pdf

–Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо вирішення спорів, пов'язаних з укладенням, розірванням та визнанням недійсним договору дарування (Огляд від 09. 06. 2022). URL : <https://ips.ligazakon.net/document/view/Vss00874?an=1>.

5.4.3 спеціальна література:

–Відшкодування моральної та матеріальної шкоди: навчальний посібник. Галянтич та ін.; за редакцією М.К. Галянтича; Міністерство освіти і науки України. К.: Юрінком Інтер, 2011. 619 с.

–Гончарова А.В. Цивільне право України: навчальний посібник; / А.В. Гончарова, Т.А. Кобзева; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний університет. Суми: Сумський державний університет, 2015. 167 с.

–Грабар Н.М., Парасюк В.М., Парасюк М.В. Цивільне право України (загальна частина) (у схемах та таблицях): навч. посіб. Львів: Рестар-7, 2020. 364 с.

–Грабар Н.М., Парасюк В.М., Парасюк М.В. Цивільне право України (особлива частина) (у схемах та таблицях): навч. посіб. Львів: Рестар-7, 2021. 472 с.

–Дзера О.В. Цивільне право України. Особлива частина. URL: http://pidruchniki.ws/1657072249700/pravo/tsivilne_pravo_ukrayini_osobлива_chasti_na_-_dzera_ov.

–Дмитрук І. М. Основи цивільного та сімейного права України: навчально-методичний посібник. Миколаїв: Гельветика, 2019. 155 с.

–Заїка Ю.О. Українське цивільне право. Кн. 2. 640 с. URL: http://pidruchniki.ws/1848042044860/pravo/ukrayinske_tsivilne_pravo_-_zaika_yuo.

–Коссак В.М. Вибрані твори: збірник наукових праць. Хмельницький: ХУУП, 2015. 281 с.

–Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Цивільне право: альбом схем. Вид 4-те, переробл. та доп. Х.: Фактор, 2013. 464 с.

–Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. Короеда С.О. Київ: ЦУЛ. 2019. 1168 с.

–Особисті немайнові права особи: навчальний посібник / за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 444 с.

–Правові засади створення, діяльності та припинення юридичних осіб в Україні: навч. посібник / Ю.М. Юркевич, У.Б. Андрусів, О.Б. Верба-Сидор та ін.; за ред. Ю.М. Юркевича. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 412 с.

–Проблеми правового регулювання приватних відносин в умовах оновлення цивільного законодавства України : колективна монографія / Авраменко О. В., Андрусів У. Б., Верба О. Б. та ін.; за ред. проф. І. В. Красницького та проф. Ю. М. Юркевича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 868 с.

–Цивільне право України : Навч. посіб. у 2 т. / Ю. Ф. Іванов, О. В. Курилiна, М. В. Іванова 2-ге вид. доповн. і переробл. Т. 1. К.: Алерта, 2019. 342 с.

–Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов’язання: підручник у 2 томах / С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, В. І. Бобрик та ін.; за заг. ред. С. С. Бичкової. 3-тєвид., змін. та допов. К.: Алерта, 2014. 496 с.

–Цивільне право України: навчальний посібник: у двох частинах / за заг. ред. В.А. Кройтора, О.Є. Кухарєва, М.О. Ткалича; Міністерство освіти і науки України, Державний вищий навчальний заклад «Запорізький національний університет». Запоріжжя: Гельветика, 2016. 529 с.

–Цивільне право України: підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. Р.Б. Шишки. К.: Вид. Ліра К, 2015. 1024 с.

–Цивільне право України: підручник / за ред. проф. Ю.Л. Бошицького та проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Загальна частина. К.: Видавництво Ліра-К, 2014. 760 с.

–Цивільне право України: підручник: в 2 т. Т. 1 / кол. авторів; за ред. Г. Б. Яновицької, В. О. Кучера. Львів : «Новий Світ-2000», 2014. 444 с.

–Цивільне право України: підручник: в 2 т. Т. 2 / кол. авторів; за ред. Г. Б. Яновицької, В. О. Кучера. Львів : «Новий Світ-2000», 2014. 428 с.

–Цивільне та сімейне право України: в додаткових питання та відповідях. Загальна частина: навчальний посібник / За заг. ред. О.С. Кізлової; Міжнар. гуманіт. ун-т. Одеса: ТЕС, 2014. 578 с.

–Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 1: Загальні положення / За ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Серія «Коментарі та аналітика». Х.: ФО-П Колісник А. А., 2010. 319 с.

–Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 2: Фізична особа. Серія «Коментарі та аналітика». Х.: Страйд, 2009. 596 с.

–Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 4: Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки / За ред. проф. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Серія «Коментарі та аналітика». Х.: ФО-П Колісник А.А., 2010. 489 с.

–Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 5: Право власності та інші речові права / За ред. проф. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Серія «Коментарі та аналітика». Х.: ФО-П Лисяк Л.С., 2011. 622 с.

–Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар: пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців. Х.: Страйд, 2010. (Серія «Коментарі та аналітика») (Правникам, нотарям, адвокатам, суддям, викладачам, студентам). Т. 7: Загальні положення про зобов'язання та договір / О.О. Банасько та ін.; за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. 2012. 734 с.

–Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар: пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій Міністерства юстиції, науковців, фахівців: правникам, нотарям, адвокатам, суддям, викладачам, студентам. Х.: Страйд, 2009. (Серія «Коментарі та аналітика»). Т. 12: Спадкове право / Ю.О. Заїка та ін; ред. І.В. Спасибо-Фатєєва. К., 2009. 544 с.

–Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Том 1. Загальні положення. Особи / за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2020. 928 с.

–Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Том 2. Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки та терміни. Позовна давність. Особисті немайнові права фізичної особи / за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 784 с.

5.5 З навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство України» (ОК 30):

5.5.1 Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

–Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

–Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 року № 2747-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

–Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

–Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12 лютого 2015 року № 192-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/192-19/para277#n277>.

–Про оборонні закупівлі: Закон України від 17 липня 2020 року / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808-20#n525>

–Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

–Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

–Про судовий збір: Закон України від 08 липня 2011 року № 3674-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>

–Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року № 3460-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>

–Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах: указ Президента України від 29 грудня 2017 року № 452/2017 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/452/2017/para61#n61>.

5.5.2 судова практика:

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Судова палата з розгляду справ щодо захисту соціальних прав. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.11.2018 по 31.01.2019 / Упоряд.: М. М. Гімон. Київ, 2019. Вип. 1. 18 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_KAS_VS_2019_3.pdf

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2021 рік / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду; правове управління (І) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2022. 102 с.

URL:https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KAS_2021.pdf

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2022 рік / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов’язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду; правове управління (І) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2023. 90 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_2022_1.pdf

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у спорах, що виникають у сфері містобудування та архітектурної діяльності. Київ, 2023. 208 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_mistobuduv_2.pdf

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у спорах, пов’язаних зі здійсненням державного фінансового контролю. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 1 січня 2020 року по 1 вересня 2022 року / Упоряд.: правове управління (І) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2022. 54 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_derj_fin_kontr_2022_2022.pdf

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду щодо адміністративного арешту коштів і майна / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов’язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду; правове управління (І) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2021. 18 с. URL:https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ohliad_pod_aresht.pdf

–Дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2020 по 31.12.2020. Київ, 2020. 42 с. URL:https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Dajest_VP_2020.pdf

–Дайджест правових позицій Великої Палати Верховного Суду у справах, у яких ВП ВС відступила від висновків щодо застосування норм права у подібних правовідносинах, викладених в раніше ухвалених рішеннях ВСУ або ВП ВС, чи підтвердила їх. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2018 по 10.03.2020 / Київ, 2020. 109 с. URL:https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Daidjest_vidstupiv.pdf

–Дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2021 по 31.12.2021/ упоряд. департамент аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду / Київ, 2022. 41 с.

URL:https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Dajdzhest_VP_za_2021.pdf

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у справах зі спорів за участю органів Державної служби України з питань праці (рішення за жовтень 2018 року – квітень 2022 року) / Упоряд.: правове управління (І) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2022. 53 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KAS_Derjprac.pdf

–Зведений дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР за період із 01.01.2022 по 31.12.2022 / Упоряд.: департамент аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду Київ, 2023. 32 с.

URL:https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Daigest_VP_2022.pdf

–Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за жовтень 2023 року / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду; відділ забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Київ, 2023. 40 с.

URL:https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_10_2023.pdf

5.5.3 спеціальна література:

–Адміністративне судочинство: навчальний посібник / укл.: Н. П. Бортник, Н. В. Лесько, О. В. Скочиляс-Павлів, М. Р. Малець. Київ: «Видавництво Людмила», 2021. 324 с.

–Забезпечення позову в адміністративному судочинстві України: теоретико-правовий вимір: колективна монографія / Ю. С. Назар, М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, Т. О. Тур. Львів : СПОЛОМ, 2023. 268 с.

–Адміністративне процесуальне право України: навч.-метод. посіб. / І.О. Картузова та ін. К.: Фенікс, 2016. 400 с.

–Адміністративне процесуальне право України: навч.-метод. посіб. / Картузова І.О., Козачук Д.А., Осадчий А.Ю., Сарibaєва Г.М. Одеса: Фенікс, 2016. 400 с.

–Адміністративне судочинство : навч. посіб. / за заг. ред. Н.Б. Писаренко. Харків: Право, 2016. 312 с.

–Адміністративне судочинство: навч. посіб. / Балакаєва І.М. та ін.; за заг. ред. Писаренко Н.Б. Харків: Право, 2016. 312 с.

–Адміністративне судочинство : підруч. / В. В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін. ; за заг. ред. Р. В. Шаповала. Харків : Право, 2023. 432 с.

6. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Інформаційне забезпечення формується з допомогою інформаційних ресурсів, джерелом отримання яких офіційні веб-сайти:

- Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua>;
- Єдиного державного реєстру судових рішень – <http://www.reyestr.court.gov.ua>;
- Конституційного Суду України – <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>;
- Верховного Суду – <http://www.scourt.gov.ua>;
- Європейського суду з прав людини – <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
- Офісу Генерального прокурора – <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>;
- Міністерство освіти і науки України – <https://mon.gov.ua>;
- Міністерство внутрішніх справ України – <https://mvs.gov.ua>;
- Державного бюро розслідувань – <https://dbr.gov.ua/>;
- Національна поліція – <https://www.npu.gov.ua>;
- Міністерство юстиції України – <https://minjust.gov.ua>;
- Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>;
- Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника – <http://www.lsl.lviv.ua>;
- Електронної бібліотеки Львівського державного університету внутрішніх справ – <http://lvduvs.edu.ua>;
- Кабінет електронних сервісів Міністерства юстиції України – <https://kar.minjust.gov.ua>;
- Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua/m/departament-derjavnoi-vikonavchoi-slujbi>.